

Regnskap

2016

1. DRIFTSREGNSKAPET	2
1.1 Regnskapsskjema 1A – drift.....	2
1.2 Regnskapsskjema 1B – drift.....	3
1.3 Økonomisk oversikt drift.	4
2. INVESTERINGSREGNSKAPET.....	5
2.1 Regnskapsskjema 2A – investering med finansiering.....	5
2.2 Regnskapsskjema 2B – investering i anleggsmidler.	6
2.3 Økonomisk oversikt – investering.	8
3. BALANSEN.	9
4. FORSKRIFTSBESTEMTE NOTER.....	10
4.1 Endring i arbeidskapital.	10
4.2 Pensjon.	11
4.3 Garantiansvar.	14
4.4 Interkommunale samarbeid.	15
4.5 Aksjer og andeler (finansielle anleggsmidler).....	18
4.6 Bruk og avsetning til fond.....	19
4.7 Kapitalkonto.	23
5. NOTER I HENHOLD TIL GOD KOMMUNAL REGNSKAPSSKIKK.	24
5.1 Regnskapsprinsipp.....	24
5.2 Organisering av kommunens virksomhet.....	26
5.3 Spesifikasjon av vesentlige poster og transaksjoner i regnskapet.	28
5.4 Anleggsmidler.....	29
5.5 Investeringsprosjekter 2016 med finansiering.....	30
5.6 Investeringsoversikt – prosjektene.....	32
5.7 Prosjektregnskap investeringer.	33
5.8 Finansielle omløpsmidler.....	34
5.9 Langsiktig gjeld og avdrag.....	34
5.10 Strykninger.....	37
5.11 Estimer og tidligere års feil.....	37
5.12 Egenkapitalposter.....	37
5.13 Vesentlige forpliktelser.....	38
5.14 Selvkosttjenester.	39
5.15 Årsverk, likestilling.....	45
5.16 Godtgjørelse ledende personer og revisor.....	46
5.17 Betingede hendelser etter balansedagen/andre opplysninger til regnskapet.....	46
5.18 Frikjøp parkeringsplasser.....	47
5.19 FOKSO.	47

1. DRIFTSREGNSKAPET

1.1 Regnskapsskjema 1A – drift.

	Regnskap 2016	Buds(end) 2016	Budsjett 2016	Regnskap 2015
Skatt på inntekt og formue	330 694 196,20	309 606 000,00	306 706 000,00	299 360 040,35
Ordinært rammetilskudd	385 186 751,00	394 446 000,00	397 346 000,00	382 585 444,00
Skatt på eiendom	7 367 907,69	7 200 000,00	7 200 000,00	7 286 371,87
Andre direkte eller indirekte skatter				0,00
Andre generelle statstilskudd	61 737 246,58	58 624 000,00	58 624 000,00	57 958 553,00
Sum frie disponible inntekter	784 986 101,47	769 876 000,00	769 876 000,00	747 190 409,22
Renteinntekter og utbytte	7 520 762,25	6 975 000,00	7 475 000,00	7 244 377,88
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsm.)	1 267 284,00	1 000 000,00	1 000 000,00	558 312,00
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	17 611 810,08	16 917 000,00	16 917 000,00	16 477 942,28
Tap på finansielle instrumenter (omløpsm.)				0,00
Avdrag på lån	41 545 201,00	41 546 000,00	41 546 000,00	37 439 205,00
Netto finansinnt./utg.	-50 368 964,83	-50 488 000,00	-49 988 000,00	-46 114 457,40
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk				0,00
Til ubundne avsetninger	7 704 307,70	7 732 106,00	8 108 000,00	4 010 613,00
Til bundne avsetninger	212 672,00	150 000,00	150 000,00	225 310,79
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	1 024 105,70	1 024 106,00		0,00
Bruk av ubundne avsetninger	11 649 134,00	11 676 932,00	936 000,00	5 691 613,00
Bruk av bundne avsetninger				
Netto avsetninger	4 756 260,00	4 818 932,00	-7 322 000,00	1 455 689,21
Overført til investeringsregnskapet	40 080,13	0,00		31 004,93
Til fordeling drift	739 333 316,51	724 206 932,00	712 566 000,00	702 500 636,10
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	738 187 966,10	724 206 932,00	712 566 000,00	701 476 530,40
Regnskapsmessig mer/mindrefor.	1 145 350,41	0,00	0,00	1 024 105,70

1.2 Regnskapsskjema 1B – drift.

		Regnskap 2016	Buds(end) 2016	Budsjett 2016	Regnskap 2015
1.0	Rådmannens ledelse og stab	30 674 943,58	31 116 000,00	31 465 000,00	28 120 107,18
1.1	Fellestjenester	47 941 330,84	53 214 000,00	59 483 000,00	47 470 360,81
2.2	Grunnskole	147 731 303,36	146 205 000,00	143 707 000,00	145 694 495,77
2.3	Barnehager	81 440 200,81	80 768 000,00	79 983 000,00	77 989 622,11
3.0	Barn og familie	68 607 885,10	67 095 000,00	66 503 000,00	65 811 231,50
3.2	Helse og omsorg	266 232 778,49	245 578 932,00	233 801 000,00	240 556 770,93
4.0	Samfunnsutviklingsavdelingen	12 118 403,14	14 512 000,00	13 703 000,00	13 122 755,59
4.2	Teknisk	26 877 367,56	26 844 000,00	27 076 000,00	28 275 618,72
5.0	Kultur/flyktning/voksenopplæring	49 420 757,30	51 713 000,00	49 690 000,00	46 800 370,26
6.0	Politiske organer	7 142 995,92	7 161 000,00	7 155 000,00	7 635 197,53
	Totalt	738 187 966,10	724 206 932,00	712 566 000,00	701 476 530,40

1.3 Økonomisk oversikt drift.

	Regnskap 2016	Buds(end) 2016	Budsjett 2016	Regnskap 2015
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	40 322 532,98	40 270 000,00	40 511 000,00	37 818 366,10
Andre salgs- og leieinntekter	80 564 334,77	71 239 000,00	69 641 000,00	72 397 239,70
Overføringer med krav til motytelse	152 782 268,07	126 223 000,00	117 934 000,00	148 547 284,45
Rammetilskudd	385 186 751,00	394 446 000,00	397 346 000,00	382 585 444,00
Andre statlige overføringer	73 767 327,56	66 293 000,00	62 675 000,00	73 329 909,88
Andre overføringer	8 087 143,42	1 220 000,00	1 220 000,00	8 693 229,33
Skatt på inntekt og formue	330 694 196,20	309 606 000,00	306 706 000,00	299 360 040,35
Eiendomsskatt	7 367 907,69	7 200 000,00	7 200 000,00	7 286 371,87
Andre direkte og indirekte skatter	193 380,00	150 000,00	150 000,00	193 380,00
Sum driftsinntekter	1 078 965 841,69	1 016 647 000,00	1 003 383 000,00	1 030 211 265,68
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	541 039 173,93	527 651 000,00	530 163 000,00	526 317 418,32
Sosiale utgifter	143 652 510,89	145 998 000,00	144 026 000,00	141 035 286,77
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	128 893 858,81	113 955 000,00	108 046 000,00	121 477 654,33
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	131 894 239,78	119 266 000,00	116 871 000,00	123 729 256,91
Overføringer	85 238 346,15	68 750 932,00	49 747 000,00	72 222 098,89
Avskrivninger	38 308 171,00	38 321 000,00		33 605 878,00
Fordelte utgifter	-2 920 149,00	-1 498 000,00	-1 020 000,00	-378 583,80
Sum driftsutgifter	1 066 106 151,56	1 012 443 932,00	947 833 000,00	1 018 009 009,42
Brutto driftsresultat	12 859 690,13	4 203 068,00	55 550 000,00	12 202 256,26
Finansinntekter				
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	7 596 586,90	7 035 000,00	7 535 000,00	7 295 824,43
Gevinst på finansielle sinstrumenter (oml.m.)	1 267 284,00	1 000 000,00	1 000 000,00	558 312,00
Mottatte avdrag på utlån	82 517,18	250 000,00	250 000,00	109 859,85
Sum eksterne finansinntekter	8 946 388,08	8 285 000,00	8 785 000,00	7 963 996,28
Finansutgifter				
Renteutgifter, provisjoner og andre fin.utg.	17 678 648,33	16 917 000,00	16 917 000,00	16 500 726,11
Tap på finansielle sinstrumenter (oml.m.)		0,00	0,00	0,00
Avdragsutgifter	41 545 201,00	41 546 000,00	41 546 000,00	37 439 205,00
Utlån	86 964,65	550 000,00	550 000,00	136 768,20
Sum eksterne finansutgifter	59 310 813,98	59 013 000,00	59 013 000,00	54 076 699,31
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-50 364 425,90	-50 728 000,00	-50 228 000,00	-46 112 703,03
Motpost avskrivninger	38 308 171,00	38 321 000,00	0,00	33 605 878,00
Netto driftsresultat	803 435,23	-8 203 932,00	5 322 000,00	-304 568,77
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	1 024 105,70	1 024 105,70	0,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond	11 649 134,00	11 676 932,00	936 000,00	5 691 613,00
Bruk av bundne fond	3 300 362,34	3 511 000,00	2 000 000,00	5 783 825,92
Sum bruk av avsetninger	15 973 602,04	16 212 037,70	2 936 000,00	11 475 438,92
Overført til investeringsregnskapet	166 080,13	126 000,00	0,00	491 004,93
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsetninger til disposisjonsfond	7 704 307,70	7 732 105,70	8 108 000,00	4 010 613,00
Avsetninger til bundne fond	7 761 299,03	150 000,00	150 000,00	5 645 146,52
Sum avsetninger	15 631 686,86	8 008 105,70	8 258 000,00	10 146 764,45
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	1 145 350,41	0,00	0,00	1 024 105,70

2. INVESTERINGSREGNSKAPET

2.1 Regnskapsskjema 2A – investering med finansiering.

	Regnskap	Buds(end)	Budsjett	Regnskap
	2016	2016	2016	2015
Investeringer i anleggsmidler	188 291 618,56	226 897 024,00	157 446 000,00	210 965 151,64
Utlån og forskutteringer	15 043 637,00	16 179 900,00	12 752 000,00	12 334 403,00
Avdrag på lån	4 639 953,44	3 553 000,00	3 553 000,00	6 630 562,81
Avsetninger	6 206 573,24	0,00	0,00	188 829,36
Årets finansieringsbehov	214 181 782,24	246 629 924,00	173 751 000,00	230 118 946,81
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	142 879 624,79	174 986 061,00	124 328 000,00	163 758 352,54
Inntekter fra salg av anleggsmidler				
Tilskudd til investeringer	29 630 283,00	22 192 200,00	10 801 000,00	23 947 485,40
Kompensasjon for merverdiavgift	32 872 383,42	38 020 663,00	27 317 000,00	32 007 034,34
Mottatte avdrag på lån og refusjoner	4 022 182,47	3 553 000,00	3 553 000,00	4 968 356,60
Andre inntekter	1 757 204,00	0,00	0,00	2 029 587,00
Sum ekstern finansiering	211 161 677,68	238 751 924,00	165 999 000,00	226 710 815,88
Overført fra driftsregnskapet	166 080,13	126 000,00	0,00	491 004,93
Bruk av avsetninger	2 854 024,43	7 752 000,00	7 752 000,00	2 917 126,00
Sum finansiering	214 181 782,24	246 629 924,00	173 751 000,00	230 118 946,81
Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00

2.2 Regnskapsskjema 2B – investering i anleggsmidler.

	Regnskap 2016	Buds(end) 2016	Budsjett 2016	Regnskap 2015
600 Ringforsyning Gran sentrum		4 000 000,00	4 000 000,00	
601 Bjerke boligfelt del 2		-	-	580 000,00
602 Høydeberedskap/liftbil, Grans andel	903 450,00	860 000,00	860 000,00	
603 Inventar og utstyr mm ny barnehage	156 569,10	157 000,00	-	255 038,00
604 Inventar og utstyr ny avdeling Bjørklund			-	233 169,13
605 Solheim barnehage			-	138 036,12
606 Nytt sykehjem og omsorgsboliger Skjervum	1 872 998,31	5 750 000,00	6 000 000,00	
607 Mohagen vest	141 159,25	1 500 000,00		
608 Lukking brannavvik kommunale bygg og kirker	5 561 081,14	8 000 000,00		
612 "Ny base" Markatun	9 921,88			
613 Marka helse og omsorgssenter - forprosjekt	200 577,00	250 000,00		
617 Lygnalia hyttefelt del3	2 700 000,00			
620 Salg av tomter	9 188,00			
751 Utbygging Trintom	12 742,50		-	1 120 207,00
779 Avlastningsenhet/trygghetsavd.	-	-	-	272 099,21
803 Digital kino	(122 981,10)			
808 Nytt idrettsanlegg Brandbu	300 279,13	678 979,00	-	34 220,58
834 Klokkelåven/grunnforhold mm	510,63	401 000,00		1 140 414,76
840 Haugsbakken 5	-	-	-	-
863 Portal	-	-	-	-
866 Gang/sykelveg Storlinna Dales veg	1 976 364,90			9 774 724,19
870 Barrierevaskeri Marka	-	-	-	-
901 IKT Sentralt	466 809,76	444 000,00	600 000,00	882 813,64
904 IKT skole	515 929,75	464 400,00	500 000,00	535 591,56
907 Nytt lekeplassutstyr - grunnskole	-	-	-	-
908 Nytt lekeplassutstyr - barnehager	-	-	-	-
909 Bufferkapasitet mht antall barnehagepl.		-	-	2 220,00
910 Inventar og utstyr, pleie og omsorg	522 375,00	1 288 783,00	500 000,00	174 417,40
915 Veger - asfaltering	1 673 016,00	2 250 000,00	2 250 000,00	-
916 Utvikling av Mohagen sør	685 825,00	1 806 100,00		22 766,13
917 Utskifting av maskiner/biler	1 314 937,50	1 339 300,00	1 200 000,00	1 761 519,00
918 Trafikksikring	1 141 616,87	1 125 000,00	1 125 000,00	137 851,30
919 V/A - videreføring Gran-Brandbu	29 393,99		-	6 593 711,72
920 V/A - sonevannmålere/lekkasjekontroll	-	2 004 500,00	650 000,00	285 107,30
921 V/A - ledningsanlegg til Paulsrud hb	274 366,00		-	582 530,80
922 V/A - etablering av krisevannforsyning	-	3 336 000,00		-
923 V/A - slutføring Emse-området	254 260,00	222 600,00	-	199 420,80
932 Brandbu bibliotek - Universell utforming			-	599 342,75
941 V/A - Alfa - Marka - Sterud	7 887 493,87	4 691 000,00		10 330 899,70
949 Skjervum H/O-senter - Helsehus Gran			-	382 184,89
950 Ny kommunal barnehage	35 210 742,18	33 293 300,00	25 000 000,00	4 073 988,75
951 Granvang - tilpasning til kulturskoledrift	1 241 141,46	961 050,00		3 711 750,22
952 Granavollen, parkering, kjørem. mm				2 161 510,75
953 Brandbu sentrum - sentrumsutvikling	36 878,30	225 000,00	225 000,00	
954 Ny tankbil/mannskapsbil brann	195 747,50		-	1 966 511,25
963 Kommunehus Granavollen	-	264 400,00	-	-
964 Opprustning/påkostning kommunale bygg	8 158 302,29	3 507 000,00	3 100 000,00	3 641 139,01
965 Kirkelig fellesråd				748 000,00
966 Utbedring vognskjul bjoneroa barnehage	-	500 000,00	-	-
967 Oppgradering av gately	1 000 000,00	863 200,00	1 000 000,00	1 991 253,00
968 Biler VA	-	350 000,00	350 000,00	-
969 Lukking avvik arbeidsmiljøkartl. kulturskolen				477 563,00

	Regnskap 2016	Buds(end) 2016	Budsjett 2016	Regnskap 2015
971 Oppgradering veger	726 994,75	795 600,00	1 000 000,00	1 204 417,84
973 Brandbu sentrum - Flomsikring			-	499 901,00
975 Vannforsyning Lygna	4 707 103,52	3 779 300,00	4 000 000,00	220 749,00
977 Brandbu ungdomsskole - rehabilitering	10 548 746,13	9 000 000,00	18 000 000,00	1 464 516,94
978 Brandbu barneskole - Hovedprosjekt	33 851 472,96	45 061 000,00	31 000 000,00	109 158 390,30
979 Utbedring/utvidelse Nobels gate - Forprosjekt			-	54 944,40
983 Nøkkelhåndteringssystem hjemmetjenesten	-	1 500 000,00	-	-
984 Markadumpa - Hovedprosjekt	40 874 944,65	45 041 200,00	16 000 000,00	10 958 759,80
985 Kjøp, utvikling og salg av boligtomter	-	3 000 000,00	3 000 000,00	-
986 Tiltakspakke EPC prosjekter	9 777 205,16	17 381 700,00	12 286 000,00	8 904 339,74
987 Mobil omsorg - programvare				370 775,12
989 Reinvesteringer VA-ledningsnett	1 329 035,20	2 149 800,00	4 000 000,00	1 850 196,60
990 V/A - Vann Paulsrud - Moen bedehus	15 795,20	500 000,00	4 000 000,00	-
991 Lygna skisenter - VA	-	413 727,00		6 264 760,04
992 VA - Fredheim	456 065,00	2 942 085,00		57 915,10
993 Renovering (lett) Solheim barnehage	183 163,78	2 000 000,00	2 000 000,00	
994 Boligplan - Anskaffelse leiligheter		3 500 000,00	3 500 000,00	
995 Lygnalia hyttefelt	3 196 304,00	-		9 864 000,00
996 V/A Lauvlia boligområde	-	-		5 281 483,80
997 Vegløsning og uteområde Granvang	348 147,00	1 000 000,00	1 000 000,00	
998 Gangvegstruktur Brandbu barneskol	7 467 375,50	7 800 000,00	9 800 000,00	
999 Arbeidsplasser kulturskolen - møbler	478 569,50	500 000,00	500 000,00	
Totalt	188 291 618,56	226 897 024,00	157 446 000,00	210 965 151,64

2.3 Økonomisk oversikt – investering.

Inntekter	Regnskap 2016	Buds (end) 2016	Budsjett 2016	Regnskap 2015
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-		-	-
Andre salgsinntekter	1 757 204,00	-	-	2 029 587,00
Overføringer med krav til motytelse	-		-	3 216,00
Kompensasjon for merverdiavgift	32 872 383,42	38 020 663,00	27 317 000,00	32 007 034,34
Statlige overføringer	17 475 790,00	22 192 200,00	10 801 000,00	5 689 840,00
Andre overføringer	12 154 493,00	-	-	18 257 645,40
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-	-	-	-
Sum inntekter	64 259 870,42	60 212 863,00	38 118 000,00	57 987 322,74
Utgifter				
Lønnsutgifter	857 159,06	-	-	799 336,43
Sosiale utgifter	275 542,12	-	-	193 314,38
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	154 237 798,39	188 468 974,00	130 129 000,00	177 017 466,49
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	-	-	-	-
Overføringer	32 872 383,42	38 428 050,00	27 317 000,00	32 955 034,34
Renteutgifter, provisjoner og andre fin.utg.	48 735,57	0,00	0,00	0,00
Fordelte utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum utgifter	188 291 618,56	226 897 024,00	157 446 000,00	210 965 151,64
Finansransaksjoner				
Avdragsutgifter	4 639 953,44	3 553 000,00	3 553 000,00	6 630 562,81
Utlån	12 263 000,00	13 427 900,00	10 000 000,00	10 087 000,00
Kjøp av aksjer og andeler	2 780 637,00	2 752 000,00	2 752 000,00	2 247 403,00
Dekning av tidligere års udekket	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsetninger til ubundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsetninger til bundne fond	6 206 573,24	0,00	0,00	188 829,36
Avsetninger til likviditetsreserve	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum finansieringstransaksjoner	25 890 163,68	19 732 900,00	16 305 000,00	19 153 795,17
Finansieringsbehov	149 921 911,82	186 417 061,00	135 633 000,00	172 131 624,07
Dekket slik:				
Bruk av lån	142 879 624,79	174 986 061,00	124 328 000,00	163 758 352,54
Salg av aksjer og andeler	-	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån	4 022 182,47	3 553 000,00	3 553 000,00	4 965 140,60
Overføringer fra driftsregnskapet	166 080,13	126 000,00	-	491 004,93
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-	-
Bruk av disposisjonsfond	-	5 000 000,00	5 000 000,00	-
Bruk av bundne driftsfond	-	-	-	-
Bruk av ubundne investeringsfond	2 752 000,00	2 752 000,00	2 752 000,00	2 247 403,00
Bruk av bundne fond	102 024,43	-	-	669 723,00
Bruk av likviditetsreserve	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum finansiering	149 921 911,82	186 417 061,00	135 633 000,00	172 131 624,07
Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00

3. BALANSEN.

	Regnskap 2 016	Regnskap 2 015
EIENDELER		
Anleggsmidler	2 459 140 235,45	2 290 327 556,28
Herav:		
Faste eiendommer og anlegg	1 170 821 296,93	1 028 868 230,07
Utstyr, maskiner og transportmidler	39 398 141,52	33 610 826,82
Utlån	100 054 928,29	92 056 299,68
Aksjer og andeler	85 733 628,71	82 952 991,71
Pensjonsmidler	1 063 132 240,00	1 052 839 208,00
Omløpsmidler	309 957 656,90	311 385 474,44
Herav:		
Kortsiktige fordringer	99 291 707,36	96 284 211,91
Premieavik	61 949 384,00	61 542 594,00
Aksjer og andeler	60 596 388,00	59 329 104,00
Sertifikater		
Obligasjoner		
Kasse, postgiro, bankinnskudd	88 120 177,54	94 229 564,53
SUM EIENDELER	2 769 097 892,35	2 601 713 030,72
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	437 076 930,18	392 881 319,45
Herav:		
Disposisjonsfond	53 265 433,32	57 210 259,62
Bundne driftsfond	29 347 575,61	24 886 638,92
Ubundne investeringsfond	32 079 470,31	34 831 470,31
Bundne investeringsfond	7 735 426,66	1 630 877,85
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift	-9 813 510,10	-9 813 510,10
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Invest		
Regnskapsmessig mindreforbruk	1 145 350,41	1 024 105,70
Regnskapsmessig merforbruk		0,00
Udisponert i invregnskap		0,00
Udekket i invregnskap		0,00
Likviditetsreserve		0,00
Kapitalkonto	323 317 183,97	283 111 477,15
Langsiktig gjeld	2 195 915 508,75	2 066 860 161,19
Herav:		
Pensjonsforpliktelse	1 344 598 240,00	1 312 685 738,00
Ihendehaverobligasjonslån		
Sertifikatlån		
Andre lån	851 317 268,75	754 174 423,19
Kortsiktig gjeld	136 105 453,42	141 971 550,08
Herav:		
Kassekredittlån	0,00	0,00
Annen kortsiktig gjeld	136 105 453,42	141 971 550,08
Premieavik		
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	2 769 097 892,35	2 601 713 030,72
MEMORIAKONTI		
Memoriakonto	60 027 248,61	59 578 873,40
Herav:		
Ubrukte lånemidler	60 092 487,61	59 644 112,40
Andre memoriakonti	-65 239,00	-65 239,00
Motkonto for memoriakontiene	60 027 248,61	59 578 873,40

Jaren, 31. mars 2017

Lars Ole Saugnes
Rådmann

Marianne Olsson
Fagleder regnskap

4. FORSKRIFTSBESTEMTE NOTER.

4.1 Endring i arbeidskapital.

	Regnskap 2016	Budsj (end) 2016	Budsjett 2016	Regnskap 2015
Anskaffelse og anvendelse av midler				
Anskaffelse av midler:				
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	1 078 965 841,69	1 016 647 000,00	1 003 383 000,00	1 030 211 265,68
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	64 259 870,42	60 212 863,00	38 118 000,00	57 987 322,74
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	155 848 195,34	186 824 061,00	136 666 000,00	176 687 489,42
Sum anskaffelse av midler	1 299 073 907,45	1 263 683 924,00	1 178 167 000,00	1 264 886 077,84
Anvendelse av midler:				
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	1 027 797 980,56	974 776 932,00	951 403 000,00	984 403 131,42
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	188 242 882,99	226 897 024,00	157 446 000,00	210 965 151,64
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	79 043 139,99	78 745 900,00	75 318 000,00	73 041 665,12
Sum anvendelse av midler	1 295 084 003,54	1 280 419 856,00	1 184 167 000,00	1 268 409 948,18
Anskaffelse - anvendelse av midler	3 989 903,91	-16 735 932,00	-6 000 000,00	-3 523 870,34
Endring i ubrukte lånemidler	448 375,21	0,00	0,00	36 414 647,46
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift	0,00	0,00	0,00	0,00
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Invest	0,00	0,00	0,00	0,00
Endring i arbeidskapital	4 438 279,12	-16 735 932,00	-6 000 000,00	32 890 777,12

	Regnskap 2016	Regnskap 2015
OMLØPSMIDLER		
Endring betalingsmidler	-6 109 386,99	39 380 133,43
Endring ihendehaverobl og sertifikater		
Endring kortsiktige fordringer	3 007 495,45	11 000 550,61
Endring premieavvik	406 790,00	-13 122 437,00
Endring aksjer og andeler	1 267 284,00	558 312,00
ENDRING OMLØPSMIDLER (A)	-1 427 817,54	37 816 559,04
KORTSIKTIG GJELD		
Endring kortsiktig gjeld (B)	5 866 096,66	-4 925 781,92
ENDRING ARBEIDSKAPITAL (A-B)	4 438 279,12	32 890 777,12

4.2 Pensjon.

Generelt om pensjonsordningene i kommunen
Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre-, ektefelle-, barnepensjon samt AFP/tidligpensjon og sikrer alders- og uførepensjon med samlet pensjonsnivå på ca 66% sammen med folketrygden. Pensjonene samordnes med utbetaling fra NAV.

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 13 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremiene som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieavviket tilbakeføres igjen over de neste 7, 10 eller 15 årene.

Bestemmelsene innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Kommunal Landspensjonskasse - KLP

Økonomiske forutsetninger (§13-5):	KLP
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,60 %
Diskonteringsrente	4,00 %
Forventet årlig lønnsvekst	2,97 %
Forventet årlig vekst i folketrygdens grunnbeløp	2,97 %
Forventet årlig vekst i pensjonsreguleringen	2,20 %
Forholdstall fra KMD	1,00

Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

Pensjonskostnad (F § 13-1, C)	2016	2015
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	46 921 920	46 258 195
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	44 250 527	43 098 368
- Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-40 743 614	-39 911 066
Administrasjonskostnader	3 624 298	3 882 023
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	54 053 131	53 327 520
Betalt premie i året	61 859 029	48 699 846
Årets premieavvik	-7 805 898	4 627 674

Pensjonsmidler, pensjonsforpliktelser, akkumulert premieavvik (F § 13-1, E)

	2016		2015	
	Arb.giveravg.		Arb.giveravg.	
Brutto påløpte pensjonsforpliktelser pr.31.12. dette år.	1 133 721 556	159 854 739	1 104 592 654	155 747 564
Pensjonsmidler pr. 31.12. dette år.	938 799 569	132 370 739	904 657 577	127 556 718
Netto pensjonsforpliktelser pr 31.12.	194 921 987	27 484 000	199 935 077	28 190 846
Årets premieavvik	7 805 898	969 980	-4 627 674	-558 852
Sum premieavvik tidligere år (pr. 01.01. dette år)	56 526 526	7 229 883	70 525 741	9 018 826
Sum amortisert premieavvik dette året	-8 710 445	-1 098 299	-9 371 541	-1 230 091
Akkumulert premieavvik pr. 31.12.	55 621 979	7 101 564	56 526 526	7 229 883

Spesifikasjon av estimatavvik

	2016		2015	
	Pensjons- midler	Pensjons- forpliktelser	Pensjons- midler	Pensjons- forpliktelser
Faktiske midler/forpliktelser (31.12. forrige år)	873 405 530	1 076 133 415	851 858 489	1 047 165 892
Estimerte midler/forpliktelser (01.01. dette år)	904 657 577	1 104 592 654	831 378 690	1 025 974 232
Årets estimatavvik (01.01.)	-31 252 047	-28 459 239	20 479 799	21 191 660
Akkumulert avvik tidligere år (01.01. dette år)	0	0		
Amortisert avvik dette år	31 252 047	28 459 239	-20 479 799	-21 191 660
Akkumulert estimatavvik 31.12 dette år	0	0	0	0

Premieavvik som gjenstår å utgiftsføre fordelt på amortiseringsperioder:

År	Amortiseringstid	Amortisering
2001-2010	15 år	14 767 424
2011-2013	10 år	23 731 840
2014-2016	7 år	24 224 279
		<hr/>
		62 723 543

Premiefond:

Innestående premiefond i KLP til dekning av kommende pensjonspremie pr 01.01	10 335 354
Dekket av premiefond	-10 335 353
Frigjort tilleggsavsetning	-
Garantert rente	122 217
Innestående pr 31.12.2016	<hr/>
	122 218

Medlemsstatus:

	2016	2015
Antall aktive	1174	1191
Antall pensjoner	688	671
Gj.snitts pensjonsgrunnlag, aktive	299 822	291 281
Gj.snitts alder, aktive	43,55	46,46
Gj.snitts tjenestetid, aktive	9,30	9,10

Statens pensjonskasse - SPK.					
Økonomiske forutsetninger (§13-5):		SPK			
Forventet avkastning pensjonsmidler		4,30 %			
Diskonteringsrente		4,00 %			
Forventet årlig lønnsvekst		2,97 %			
Forventet årlig G- og pensjonsregulering		2,97 %			
Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik					
Pensjonskostnad (F § 13-1, C)		2016	2015		
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	9 936 873		10 096 171		
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	6 258 536		6 380 237		
- Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-4 871 520		-5 918 657		
Avregning tidligere år					
Administrasjonskostnader	337 371		328 890		
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	11 661 260		10 886 641		
Betalt premie i året	12 677 369		12 584 200		
Årets premieavvik	-1 016 109		-1 697 559		
Pensjonsmidler, pensjonsforpliktelser, akkumulert premieavvik (F § 13-1, E)					
		2016	2015		
		Arb.giveravg.	Arb.giveravg.		
Brutto påløpte pensjonsforpliktelser pr.31.12. dette år.	172 658 800	24 344 891	175 982 338	24 813 510	
Pensjonsmidler pr. 31.12. dette år.	124 332 671	17 530 907	148 181 631	20 893 610	
Netto pensjonsforpliktelser pr 31.12.	48 326 129	6 813 984	27 800 707	3 919 900	
Årets premieavvik	1 016 109	121 483	1 846 037	220 807	
Sum premieavvik tidligere år (pr. 01.01. dette år.)	-1 980 060	-233 755	-4 359 647	-518 340	
Sum amortisert premieavvik dette året	269 830	32 234	533 550	63 778	
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	-694 121	-80 038	-1 980 060	-233 755	
Spesifikasjon av estimatavvik					
		2016	2015		
		Pensjons- midler	Pensjons- forpliktelser	Pensjons- midler	Pensjons- forpliktelser
Faktiske midler/forpliktelser (31.12. forrige år)	-107 121 153	156 463 391	-129 859 186	159 505 930	
Estimerte midler/forpliktelser (01.01. dette år)	148 181 631	175 982 338	143 545 053	197 539 244	
Årets estimatavvik (01.01.)	41 060 478	-19 518 947	13 685 867	-38 033 314	
Akkumulert avvik tidligere år (01.01. dette år)	0	0	0	0	
Amortisert avvik dette år	-41 060 478	19 518 947	-13 685 867	38 033 314	
Akkumulert estimatavvik 31.12 dette år	0	0	0	0	

Premieavvik som gjenstår å utgiftsføre fordelt på amortiseringsperioder:

År	Amortiseringstid	Amortisering
2001-2010	15 år	149 294
2011-2013	10 år	-3 064 206
2014-2016	7 år	2 140 753
		-774 159

Samlet for begge pensjonsordningene:

	Regnskap 2016	Regnskap 2015
Innbetalt premie	74 536 398	61 432 524
Netto pensjonskostnad	65 714 391	64 214 161
Årets premieavvik	-8 822 007	2 781 637
Årets andel av tidligere års premieavvik (utgiftsført)	8 710 445	9 755 767
Årets andel av tidligere års premieavvik (inntektsført)	-269 830	-917 776
Netto arbeidsgiveravgift på årets og tidligere års premieavvik	-25 398	1 502 809
Inntektsført premieavvik 2016, utgiftsføring i 2015	-406 790	13 122 437

Premieavviket er et omløpsmiddel, tabellen viser premieavvikets andel av omløpsmidler.

	Regnskap 2016	Regnskap 2015
Gjenstående positivt premieavvik som skal utgiftsføres senere år	61 949 384	61 542 594
I % av omløpsmidler	19,99 %	19,76 %

4.3 Garantiansvar.

Garantier gitt av kommunen – nedkvittert pr 31.12.16		
Garanti gitt	Garantibeløp	Garantien utløper
Med hjemmel i sosiallovgivningen	671 650	
Film & Kino (digitalisering av kino)	0	Innløst i 2016
Trulserudenga barnehage SA	5 757 054	2035
Sum garantier	6 428 704	

Det har ikke vært tap eller innfrielse av garantier i 2016.

4.4 Interkommunale samarbeid.

	Regnskap 2 016	Regnskap 2 015
Interkommunalt samarbeid der Gran kommune er kontorkommune:		
Brann, feiing og forebyggende tiltak m/Lunner		
Kommunens brutto utgift	19 594	18 922
Egne inntekter	-5 340	-4 238
Overføring fra deltakere	-6 655	-6 391
Kommunens netto utgift	7 599	8 293
Helsestasjon for ungdom m/Lunner		
Kommunens brutto utgift	51	64
Egne inntekter	0	0
Overføring fra deltakere	-30	-25
Kommunens netto utgift	21	39
Innkjøp m/Lunner og Jevnaker		
Kommunens brutto utgift	874	1 013
Egne inntekter	-15	-101
Overføring fra deltakere	-458	-514
Kommunens netto utgift	401	398
Kulturkontor m/ Lunner		
Kommunens brutto utgift	5 759	4 839
Egne inntekter	-681	-452
Overføring fra deltakere	-2 942	-2 867
Kommunens netto utgift	2 136	1 520
Kulturskolen m/Lunner		
Kommunens brutto utgift	10 681	10 373
Egne inntekter	-3 506	-3 365
Overføring fra deltakere	-1 719	-1 617
Kommunens netto utgift	5 456	5 391
Landbrukskontor m/Lunner og Jevnaker		
Kommunens brutto utgift	7 950	7 048
Egne inntekter	-2 386	-1 760
Overføring fra deltakere	-2 074	-1 926
Kommunens netto utgift	3 490	3 362
Interkommunal legevakt m/ Lunner		
Kommunens brutto utgift	5 659	5 127
Egne inntekter	-950	-682
Overføring fra deltakere	-1 879	-1 709
Kommunens netto utgift	2 830	2 736

	Regnskap 2 016	Regnskap 2 015
Regionrådet m/Lunner og Jevnaker		
Kommunens brutto utgift	1326	1131
Egne inntekter	-435	-411
Overføring fra deltakere	-594	-480
Kommunens netto utgift	297	240
Interkommunalt samarbeid der Lunner kommune er kontorkommune:		
Flyktningkontor		
Kommunens brutto utgift	22 435	19 286
Herav overføring til vertskommunen	7 437	5 218
Egne inntekter	-741	-1 179
Kommunens netto utgift	21 694	18 107
Skatteoppkrever		
Kommunens brutto utgift - overføring til vertskommunen	1 090	1 404
Egne inntekter	0	0
Kommunens netto utgift	1 090	1 404
Voksenopplæring		
Kommunens brutto utgift - overføring til vertskommunen	11 076	9 413
Egne inntekter	-5 789	-4 368
Kommunens netto utgift	5 287	5 045
Interkommunalt vannverk		
Overføring til vertskommunen	1 491	1 318
Samarbeid med Gran kommune som vertskommune - Lunner kommune og Staten som deltagere.		
NAV-Hadeland		
Kommunens brutto utgift	46 644	42 520
Egne inntekter	-2 699	-2 459
Overføring fra deltakere	-17 604	-14 929
Kommunens netto utgift	26 341	25 132
Interkommunalt samarbeid der Gjøvik er kontorkommune:		
Legevaktsformidling - nattlegevakt	2 001	1 697
Interkommunalt samarbeid der Ringerike er kontorkommune:		
Krisesenter	1 115	1 076
Interkommunalt samarbeid der Oppland fylkeskommune er kontorkommune:		
IKA-Opplandene (arkivsamarbeid)	384	372

Noten viser samarbeid organisert etter Kommuneloven, i tillegg er også andre samarbeid tatt inn.

Der Gran er vertskommune, viser oversikten direkte utgifter og inntekter ført på det enkelte ansvarsområde. Pensjon og overhead-kostnader er i tillegg fakturert deltagerkommunene men er inntektsført på fellesområde 1.1.

	Regnskap 2 016	Regnskap 2 015
Gran kommunes deltagelse i IKS:		
Gjøvik helse og miljøtilsyn IKS, eierandel 16,3%		
Driftstilskudd	734	734
Støttesenter mot incest og seksuelle overgrep IKS, årlig innskudd etter offisielle folketall		
Driftstilskudd	39	39

4.5 Aksjer og andeler (finansielle anleggsmidler).

	Antall aksjer/andeler	Eierandel i %	Bokført verdi 01/01	Kjøp/salg antall	Verdi	Bokført verdi 31/12
KUF-fond Oppland	1		5 226			5 226
Biblioteksentralen	8	0,21	2 400			2 400
A/S Hadelandprodukter	1300	35,70	650 000			650 000
A/S Bjonerøa kulturbygg	2 000	80,16	200 000			200 000
HRA A/S	811	21,00	811 000			811 000
Hadeland energi AS	65 000	34,00	53 842 633			53 842 633
Hadeland kraft AS	17 500	25,50	3 500 000			3 500 000
Randsfjordmuseene AS	22	11,00	12 100			12 100
AL Vestoppland folkehøyskole		93,87	300 000			300 000
Landbrukets fagråd Hadeland		20,00	6 000			6 000
Innlandet revisjon IKS, kapital		7,66	149 200			149 200
KLP - kapitalinnskudd			23 174 433		2 780 637	25 955 070
Hadelandshagen AS	300	34,70	300 000			300 000
Totalt			82 952 992		2 780 637	85 733 629

4.6 Bruk og avsetning til fond.

Alle fond. Bruk/avsetninger i drifts og investeringsregnskapet.

Alle fond	2016	2015
Avsetning til fond	21 672 179,97	9 844 588,88
Bruk av avsetninger	-17 803 520,77	-14 392 564,92
Netto avsetning	3 868 659,20	-4 547 976,04

251 Bundet driftsfond.

Bundne driftsfond - kap. 251	2016	2015
Beholdning pr.01.01	24 886 638,92	25 025 318,32
Bruk av bundne driftsfond	3 300 362,34	5 783 825,92
Avsetning til bundne driftsfond	7 761 299,03	5 645 146,52
Beholdning pr. 31.12	29 347 575,61	24 886 638,92

Beholdning pr. fond:	Saldo 1/1	Bevegelse	Saldo 31/12
2519901 Psykiatri, gaver	-38 891,61		-38 891,61
2519902 Gran rådhus, utsmykning	-30 893,62		-30 893,62
2519903 1021 Pro 582 Digital post	0,00	-34 300,00	-34 300,00
2519904 Gavekonto pleie/omsorg, utetj.	-138 568,95	3 601,00	-134 967,95
2519905 Gavekonto Brandbu, innetj.	-283 184,65	7 677,00	-275 507,65
2519906 Avsluttet kirke-legat	-68 664,56		-68 664,56
2519907 1021 Pro 581 Jøtt bra skrivi	0,00	-46 000,00	-46 000,00
2519908 Jaren helsesenter, gavemidler	-1 055,00		-1 055,00
2519909 Flyktningekontoret, gavemidler/ørem. Midler	-1 185 126,41	1 034 550,00	-150 576,41
2519910 Idrettshallen, fond	-10 906,15		-10 906,15
2519911 2213 Gave Tingelstad sanitetsforening	-5 000,00		-5 000,00
2519912 5300/5310 Den kulturelle skole.	-0,07		-0,07
2519913 Gavekonto Gran, innetj.	-233 554,16	-31 300,16	-264 854,32
2519914 Bjoneroa, gaver til hjertekoff.	-3 487,00		-3 487,00
2519915 Bjoneroa eldresenter, gaver	-5 734,00	-5 196,00	-10 930,00
2519916 Næringsfond, kr.4.530.000	-4 530 000,00		-4 530 000,00
2519917 Fiske- og viltfond	-575 015,00	-17 928,68	-592 943,68
2519918 2201 Pro 291 IKO-modellen	0,00	-60 000,00	-60 000,00
2519919 2219 259 Elevrådet Trintom	-35 125,89	-4 781,89	-39 907,78
2519920 Gran sykehjem - gave Blakstad	-20 146,10	-350,00	-20 496,10
2519921 Gran sykehjem - gave Gran arb.f.	-413 393,88	3 000,00	-410 393,88
2519922 ANNA-LY -gave Gran arb.f.	-83 912,00	-1 460,00	-85 372,00
2519923 Bjoneroa eldresenter, gave L.	-446 638,00	-7 772,00	-454 410,00
2519924 2213 pro 255 Den naturlige skoles.	-30 876,39		-30 876,39
2519925 1030 Pro 119 - KLP 2010	-50 000,00		-50 000,00
2519926 2222 Pro 227 First Lego league	-2 711,70		-2 711,70
2519927 2212 255 Den naturlige skoles.	-15 984,42		-15 984,42
2519928 2222 Pro 300 Nu faqne Brandbu barneskole	0,00	-20 000,00	-20 000,00
2519929 2216 2020 Tidlig start fremmedsp.	-3 830,00		-3 830,00

Beholdning pr. fond:	Saldo 1/1	Bevegelse	Saldo 31/12
2519930 2222 271 Stimuleringsmidler	-100 000,00	44 240,86	-55 759,14
2519931 1200 2314 Ung i Gran	-10 000,00		-10 000,00
2519932 4420 2830 Boligtilskudd Husbanken	-195 987,00	8 594,00	-187 393,00
2519933 1311 1200 Sysselsettingstiltak	-52 582,37		-52 582,37
2519934 5200 Prosjektm fra OFK	-26 000,00		-26 000,00
2519935 2219 271 Stimuleringsmidler	-100 000,00	4 645,73	-95 354,27
2519936 1000 3251 Bjoneroa, småsamf. p.	-418 752,73	7 814,00	-410 938,73
2519937 6311 1000 Regionrådet	-189 476,15	-131 913,51	-321 389,66
2519938 6311 2311 Transportordning for ungdom.	-49 643,41	37 809,10	-11 834,31
2519939 2214 255 Den naturlige skolesekken	-17 000,00		-17 000,00
2519940 2216 255 Den naturlige skolesekken	-24 474,49		-24 474,49
2519941 3205 Akuttmedisinkurs - leger	-60 000,00	60 000,00	0,00
2519942 2222 Videretutdanning for lærere	-114 100,00		-114 100,00
2519944 4600 Meldeplikt kalksjøer	-56 863,46		-56 863,46
2519945 2212 259 Elevråd fagerlund	-5 845,45	1 735,19	-4 110,26
2519946 2215 271 Stimuleringsmidler	-95 906,65	70 217,18	-25 689,47
2519947 2215 271 Stimuleringsmidler	-90 310,92	90 310,92	0,00
2519948 2217 2020 Lærende nettverk/Den nat. Skoles	-10 000,03		-10 000,03
2519949 2222 2020 Gave Naturvernforbundet	-2 500,00		-2 500,00
2519950 Vannavgifter, fond	0,00	-2 728 758,00	-2 728 758,00
2519951 Avløp avsetning overskudd	-7 959 019,00	108 342,00	-7 850 677,00
2519952 Septikk avsetning overskudd	-1 787 310,00	-1 066 991,00	-2 854 301,00
2519953 2232 Pro 243 "HANS"	-1 561,07		-1 561,07
2519954 2232 2020 danseprosjektet	-6 022,22		-6 022,22
2519955 2301 2010 Regional kompetanse	-370 000,00		-370 000,00
2519956 2301 2010 Felles kompetanses.	-83 428,85		-83 428,85
2519957 2317 271 Stimuleringsmidler	-80 758,67	80 758,67	0,00
2519958 2231 278 BUS - buldrestein	-450 000,00	450 000,00	0,00
2519959 2231 204 BUS- Dansedager	-10 910,00	7 039,77	-3 870,23
2519960 5100 PRO 571 norsk kulturskole	-19 713,67		-19 713,67
2519961 3100 2540 Voksen/ungdom	-60 000,00		-60 000,00
2519962 3100 2540 Opptappingsplan	-132 840,00		-132 840,00
2519963 3230 2412 FYSAK	-54 299,94		-54 299,94
2519964 3240 2339 Helse i plan	-92 390,33		-92 390,33
2519965 4010 185 Bredbånd Hadeland	-300 000,00	300 000,00	0,00
2519966 3500 2420 NAV - kultur og kompetanse	-796,00		-796,00
2519967 4600 Fremmede arter	-1 731,00	-10 000,00	-11 731,00
2519968 3500 2432 Foreldrenettverk	-27 315,80	27 315,80	0,00
2519969 1080 Helse i plan	-91 000,00	78 678,00	-12 322,00
2519970 1080 Universell utforming	-71 166,37		-71 166,37
2519971 3999 2549 Brukerstyrt personlig assistent	-30 000,00		-30 000,00
2519972 3230 Hverdagsmestring		-764 018,76	-764 018,76
2519973 4600 3252 Inn på tunet	-41 474,49		-41 474,49
2519974 4300 3021 Kontrollgebyr septikk		-370 689,00	-370 689,00
2519975 4600 3606 Gjerdeaksjon	-42 624,00		-42 624,00
2519976 4600 3608 Viltfond	-30 302,90	30 302,90	0,00
2519977 4180 Vannområde - Randsfjorden		-633 032,78	-633 032,78
2519978 5300 2311 Ungdomstiltak	-90 000,00		-90 000,00
2519979 5300 3602 Forskningsforvaltning	-50 000,00		-50 000,00
2519980 5300 3605 Ferskvann	-20 000,00		-20 000,00
2519981 2231 PRO 270 læringsmiljø	-4 776,77		-4 776,77
2519982 5300 3606 Tilskudd informasjons	-5 000,00		-5 000,00
2519983 5300 3772 Den kulturelle spas.	-131 750,00	23 695,95	-108 054,05
2519984 4500 3380 Feiing - selvkost		-183 414,00	-183 414,00
2519985 2231 PRO 264 aktivt sinn- ak	-34 629,60		-34 629,60
2519986 4100 3030 Kart og oppmåling		-141 926,00	-141 926,00
2519987 3500 Bedriftskontakt	-3 196,84		-3 196,84
2519988 3500 2420 Økonomisk rådgivning	-60 000,00		-60 000,00
2519989 3500 2420 Pro 357 Boveileder NAV	-56 888,45		-56 888,45
2519990 Pro 151 3611 3601 Grønne energik.	-10 396,56	10 396,57	0,01
2519991 1420 3251 Utviklingsprosjekter	-100 000,00		-100 000,00
2519992 2221 Gavemidler Bjoneroa	-1 202,62		-1 202,62
2519993 4180 Pro 460 Tingelstadhøgda	-62 260,00		-62 260,00
2519994 4010 139 Trafikksikker kommune	-75 218,64		-75 218,64
2519995 2232 264 Aktivt sinn	-46 929,00		-46 929,00
2519996 2232 233 Viggavassdraget	-345,12		-345,12
2519997 2232 Den naturlige skoles.	-22 500,00		-22 500,00
2519998 Pro 330 Videreutd. psy. helse	-12 037,00		-12 037,00
2519999 Tilskudd til bruk i drift	-2 522 701,79	-691 829,55	-3 214 531,34
Totalt	-24 886 638,92	-4 460 936,69	-29 347 575,61

Spesifikasjon 2519999:	Saldo 1/1	Bevegelse	Saldo 31/12
2301 Kompetanseutv. barnehage	-40 393,00		-40 393,00
2301 Nettverk språk barnehage	-14 000,00		-14 000,00
2231 Pro 256 Trollstipend	-480,00		-480,00
3600 Fylkesm. tilskudd kompetanseheving	-70 000,00		-70 000,00
1080 OFK tilskudd folkehelsearbeid	-60 000,00		-60 000,00
2311 Pro 252 Bjonerua barnehage	-13 333,00		-13 333,00
2315 Pro 252 Moen barnehage	-9 589,00		-9 589,00
2311 Pro 252 Bjonerua barnehage	-9 957,00		-9 957,00
5300 Skjønnsmidler 2011	-50 000,00		-50 000,00
5500 Riksantikvaren	-83 586,00		-83 586,00
Grymyr skole gave Trygg Trafikk	-1 000,00		-1 000,00
2201 utviklingsveilder 261	-167 500,00	-112 835,00	-280 335,00
Frisklivsentralen	-40 187,83	8 282,16	-31 905,67
4010 351 Foreldrenettverk	-200 000,00	28 603,60	-171 396,40
3050 329 Jobbsjansen	-32 644,86		-32 644,86
3070 Kompetansemidler	-170 000,00		-170 000,00
5300 3219 Fritid for alle	-529 422,44	-7 956,92	-537 379,36
5100 3774 DKSS Lunner	-169 989,83		-169 989,83
5200 Eventyrstund	-1 994,55		-1 994,55
3704 Aktivitet demente	-329 056,00		-329 056,00
3010 303 Kompetanse psyk/rus	-360 343,28		-360 343,28
4300 3021 Kontrollgebyr (flyttet til 2519974)	-83 215,00	83 215,00	0,00
3040 2321 Prevensjonsprosjektet	-86 010,00	79 582,10	-6 427,90
5200 569 Utviklingsmidler		-1 693,00	-1 693,00
5200 579 Kompetansetiltak		-22 925,00	-22 925,00
2321 Familiebarnehagen gave		-9 000,00	-9 000,00
5300 pro 545 BUA		-25 000,00	-25 000,00
Pro 284 Ambulerende team		-26 066,77	-26 066,77
3230 Kompetansetiltak rus/psyk		-39 471,00	-39 471,00
5300 2318 Regionale ungdomstiltak		-47 373,00	-47 373,00
Pro 331 Aktivitet demente		-93 616,19	-93 616,19
5100 Gavemidler SPB 1		-192 178,53	-192 178,53
2301 209 Ledelse i barnehagen		-309 397,00	-309 397,00
3030 2540 Eckboes legat		-4 000,00	-4 000,00
Sum	-2 522 701,79	-691 829,55	-3 214 531,34

253 Ubundne investeringsfond.

Ubundne investeringsfond - kap. 253	2016	2015
Beholdning pr.01.01	34 831 470,31	37 078 873,31
Bruk av ubundne investeringsfond	2 752 000,00	2 247 403,00
Avsetning til ubundne investeringsfond	0,00	0,00
Beholdning pr. 31.12	32 079 470,31	34 831 470,31

Beholdning pr. fond:	Saldo 1/1	Bevegelse	Saldo 31/12
2539900 Kapitalfond	-4 366 163,45	2 752 000,00	-1 614 163,45
2539905 Kapitalfond, kraft	-29 627 612,00	0,00	-29 627 612,00
2539920 Inv pro 632 tomteopparbeidelse	-837 694,86	0,00	-837 694,86
Totalt	-34 831 470,31	2 752 000,00	-32 079 470,31

Bruk av fond 2569900 er finansiering av egenkapitalinskudd i KLP.

255 Bundne investeringsfond.

Bundne investeringsfond - kap. 255	2016	2015
Beholdning pr.01.01	1 630 877,85	2 111 771,49
Bruk av bundne investeringsfond i investeringsregnska	102 024,43	669 723,00
Avsetning til bundne investeringsfond	6 206 573,24	188 829,36
Beholdning pr. 31.12	7 735 426,66	1 630 877,85

Beholdning pr. fond:	Saldo 1/1	Bevegelse	Saldo 31/12
2559903 Ekstraordinære avdrag startlån	-102 024,43	-156 279,68	-258 304,11
2559905 Pro 617 Lygna hyttefelt del 3		-4 131 107,12	-4 131 107,12
2559906 Pro 618 Granumstranda		-1 699 500,00	-1 699 500,00
2559907 Pro 995 Lygnalia fyttefelt		-96 992,04	-96 992,04
2559910 Grymyr kirke, tepper	-5 524,65		-5 524,65
2559911 Nicolaikirken, benker	-5 524,66		-5 524,66
2559912 Nicolaikirken, glassmalerier	-15 410,63		-15 410,63
2559913 Ål kirkegård/parkeringsplass	-13 805,00		-13 805,00
2559940 Frikjøp parkering Gran sentrum	-400 000,00		-400 000,00
2559943 P687 sted 4275 opprusting eks. v.	-58 414,56	-990,56	-59 405,12
2559945 P687 sted 4273 gang/sykkelveger	-164 215,85	-4 443,35	-168 659,20
2559946 P687 sted 4274 undergang v/ jernbane	-53 489,90	-1 183,46	-54 673,36
2559947 P687 sted 4276 parker, plasser	-619 846,32	-10 510,99	-630 357,31
2559948 P687 sted 4277 parkanlegg/bepl.	-160 153,03	-3 541,61	-163 694,64
2559950 Bjerke boligfelt - anleggsbidrag	-17 400,00		-17 400,00
2559990 Tilskudd til bruk i investering	-15 068,82		-15 068,82
Totalt	-1 630 877,85	-6 104 548,81	-7 735 426,66

256 Disposisjonsfond.

Disposisjonsfond - kap. 256	2016	2015
Beholdning pr.01.01	57 210 259,62	58 891 259,62
Bruk av disposisjonsfond i investering		
Bruk av disposisjonsfond i drift	11 649 134,00	5 691 613,00
Avsetning til disposisjonsfond	7 704 307,70	4 010 613,00
Beholdning pr. 31.12	53 265 433,32	57 210 259,62

Beholdning pr. fond:	Saldo 1/1	Bevegelse	Saldo 31/12
2569900 Randsfjordens reguleringsfond	-100 000,00	0,00	-100 000,00
2569901 Flyktningemidler	-2 327 699,74	636 000,00	-1 691 699,74
2569905 Disposisjonsfond	-43 128 654,88	3 308 826,30	-39 819 828,58
2569906 Disposisjonsf. Utbytte HEV	-8 119 000,00	0,00	-8 119 000,00
2569912 Tapsfond startlån	-1 025 905,00	0,00	-1 025 905,00
2569940 Drift 4500, brannsamarbeid	-9 000,00	0,00	-9 000,00
2569952 Inv pro 767 Bjonerua skole	-200 000,00	0,00	-200 000,00
2569969 K-sak 59/11 Riving Vika butikken	-2 300 000,00	0,00	-2 300 000,00
Totalt	-57 210 259,62	3 944 826,30	-53 265 433,32

UB 31.12 viser saldo på disposisjonsfondene. Fondene er til kommunestyrets frie disposisjon til drifts – og investeringsformål. I henhold til økonomireglementet er det kun Kommunestyret som disponerer disposisjonsfondene.

Disposisjonsfond	KOSTRA- art/balanse	Regnskap 2016	Buds (end) 2016	Budsjett 2016	Budsjettskjema	Regnskap 2015
Beholdning pr. 01.01	2.56	57 210 260				58 891 260
Avsetninger driftsregnskapet	540	7 704 308	7 732 106	8 108 000		4 010 613
Herav budsjettskjema 1A		7 704 308	7 732 106	8 108 000		4 010 613
Bruk av avsetninger driftsregnskapet	940	11 649 134	11 676 932	936 000		5 691 613
Herav budsjettskjema 1A		11 649 134	11 676 932	936 000		5 691 613
Bruk av avsetninger investeringsregnskapet	940	0	0	0		
Beholdning pr. 31.12	2.56	53 265 434				57 210 260

4.7 Kapitalkonto.

KAPITALKONTO			
Debetposterings i året:		Kreditposterings i året:	
IB 01.01.2016 Balanse			283 111 477,15
Salg av utstyr, maskiner og transportmidler		Aktivering av fast eiendom og anlegg	176 224 793,86
Salg av fast eiendom og anlegg			
Avskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	6 270 322,00	Aktivering av utstyr, maskiner	12 057 636,70
Avskrivning av fast eiendom og anlegg.	32 037 849,00	Oppskrivning fast eiendom	
Nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	2 233 878,00	Oppskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	
Nedskrivninger fast eiendom		Kjøp av aksjer og andeler	2 780 637,00
Salg av aksjer			
Nedskrivning av aksjer og andeler		Oppskrivning av aksjer og andeler	
Avdrag på startlån	4 022 182,47	Utlån startlån mm	12 263 000,00
Avdrag på sosial lån	82 517,18	Utlån sosial lån	86 964,65
Avskrivning sosial utlån	246 636,39		
Bruk av midler fra eksterne lån	142 879 624,79	Avdrag på eksterne lån	46 185 154,44
Pensjonsforpliktelser - endring	31 912 502,00	Pensjonsmidler - endring	10 293 032,00
31.12.2016 Balanse	323 317 183,97		

5. NOTER I HENHOLD TIL GOD KOMMUNAL REGNSKAPSSKIKK.

5.1 Regnskapsprinsipp.

Regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven, forskrifter og standarder for god kommunal regnskapsskikk.

Regnskapsprinsipper

All tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet fremgår av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler bare i balanseregnskapet gjøres ikke.

Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger er regnskapsført brutto. Dette gjelder også interne finansieringstransaksjoner. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet, enten de er betalt eller ikke. For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikke er brukt, er registrert som ubrukte lånemidler (memoriapost).

I den grad enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp i årsregnskapet.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen. Andre eiendeler er omløpsmidler.

Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon, samt markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje er alltid omløpsmidler. Andre markedsbaserte verdipapirer skal klassifiseres som omløpsmidler med mindre kommunen har foretatt investeringen ut fra næringspolitiske eller samfunnsmessige hensyn. I slike tilfeller klassifiseres verdipapirene som anleggsmidler.

Andre fordringer som ikke inngår i punktet ovenfor, er omløpsmidler dersom disse forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Hvis ikke skal de klassifiseres som anleggsmidler.

Kommunen følger Kommunal regnskapsstandard (KRS) nr. 4 Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skille mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelets standard utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved anskaffelsen utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmiddelet i balansen.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formål som nevnt i kommunelovens § 50 med unntak av likviditetstrekkrettighet/likviditetslån, jfr. kommunelovens § 50 nr. 5. Eksempler på slik langsiktig gjeld er obligasjonslån, sertifikatlån, lån i banker og kredittforetak mv. Langsiktig gjeld er oppstått i forbindelse med finansiering av egne investeringer (anleggsmidler), refinansiering, investeringstilskudd til kirkeformål (kirkeloven) forskotteringer (som skal regnskapsføres i investeringsregnskapet), utlån mv. Avtale om finansiell leasing anses også som langsiktig gjeld.

Avdrag som forfaller til betaling det påfølgende regnskapsår regnes ikke som kortsiktig gjeld, dvs. inngår i langsiktig gjeld, av hensyn til grunnleggende sammenhenger i kommuneregnskapet, samt at all endring av arbeidskapitalen skal vises i drifts- eller investeringsregnskapet.

Bruk av sertifikatlån/kortsiktige avtaler til finansiering av formål som nevnt i KL § 50 er langsiktig gjeld, selv om avtalt løpetid er kort, f.eks. 1,3, 6, 9 eller 12 måneder. Denne type lån refinansieres som oftest fortløpende.

Omklassifisering av gjeld

Omklassifisering fra omløpsmidler til anleggsmidler medfører regnskapsføring i investeringsregnskapet og eventuelt i driftsregnskapet. Omklassifisering skal kun gjennomføres i unntakstilfeller. Verdivurderingen skal gjennomføres før omklassifisering finner sted.

Av hensyn til formuesbevaringsprinsippet, skal omklassifisering av anleggsmidler til omløpsmidler ikke finne sted. Heller ikke langsiktige anleggsfordringer som har mindre enn 1 år igjen til forfall skal omklassifiseres.

Vurderingsregler

Omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi.

Utestående fordringer er vurdert til pålydende med fradrag for forventet tap.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter året etter at anleggsmidlet er anskaffet/tatt i bruk av virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Anleggsmidler som har hatt verdifall som forventes ikke å være forbigående, er nedskrevet til virkelig verdi i balansen. Vurderingene for eiendeler gjelder tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld.

Langsiktig gjeld skal vurderes til opptakskost. Langsiktig gjeld skal oppskrives ved varig økning i forpliktelsen. Krav til oppskrivning gjelder ikke ved renteendring på langsiktig gjeld. Oppskrivningen skal reverseres i den utstrekning grunnlaget for oppskrivningen ikke lenger er til stede.

Kortsiktig gjeld skal vurderes til det høyeste av opptakskost og virkelig verdi. Vurdering til høyeste verdi skal fravikes når dette er i samsvar med god kommunal regnskapsskikk for regnskapsføring av sikring. Kortsiktig gjeld som vurderes likt som markedsbaserte finansielle omløpsmidler skal vurderes til virkelig verdi

Selvkostberegninger

Der selvkost er satt som rettslige ramme (innsamling av husholdningsavfall og tømning av slamavskillere jfr forurensningsloven) for hva kommunen kan kreve av brukerbetaling/gebyr beregner kommunen selvkost etter retningslinjer gitt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

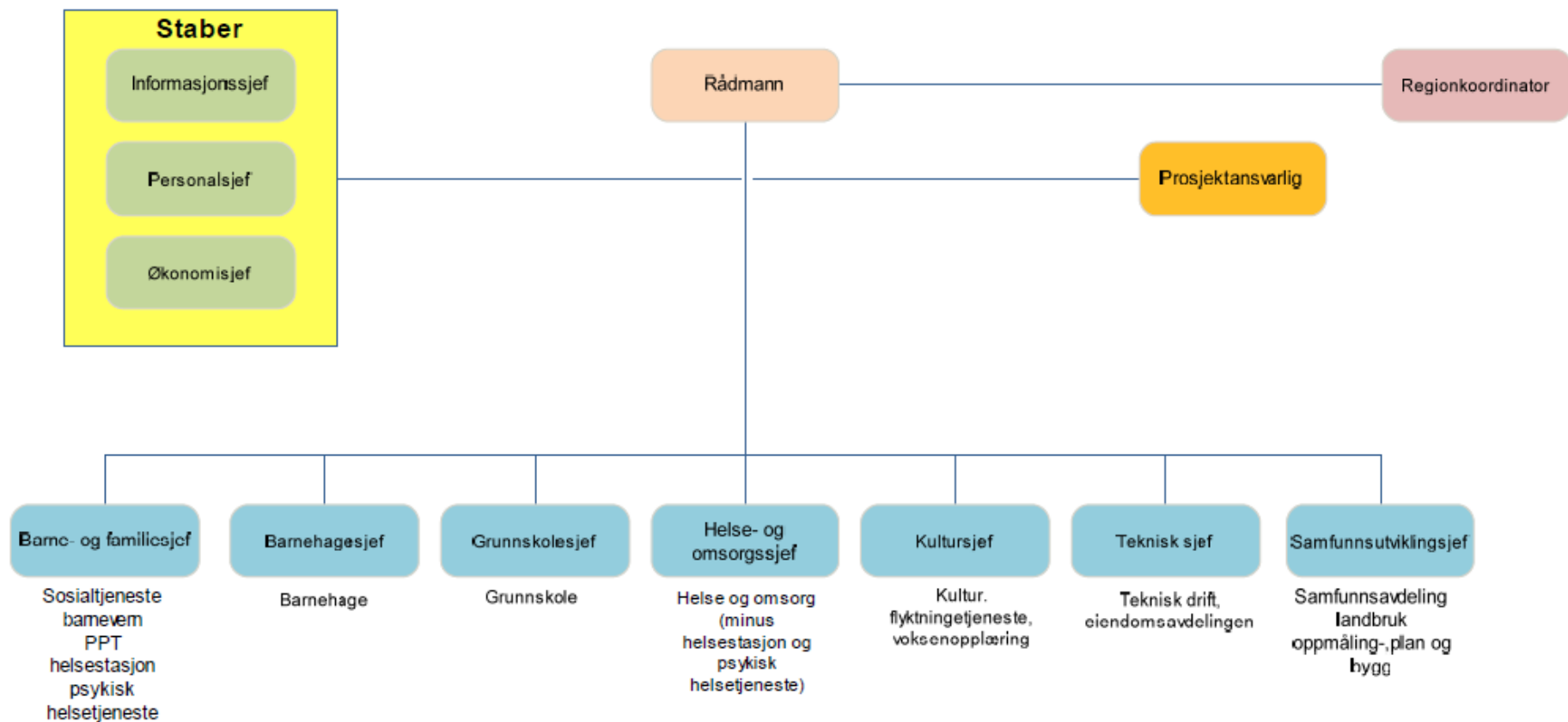
For de tjenestene kommunen selv har valgt å kreve brukerbetaling/gebyr etter selvkostprinsippet følges samme retningslinjer. Det gjelder for vann, avløp og kontrollgebyr for private septikkanlegg. Fra 2016 vedtok Kommunestyret full kostnadsdekning for feiing, private planer, byggesak, kart og oppmåling.

Mva-plikt og mva-kompensasjon

Kommunen følger merverdiavgiftsloven for de tjenesteområdene som er omfattet av loven. For de deler av kommunens virksomhet som er omfattet av lov om merverdiavgiftskompensasjon følger kommunen denne. I tillegg har kommunen tjenester som er avgiftsfrie tjenester.

5.2 Organisering av kommunens virksomhet.

Kommunens organisering og styringsprinsipp:

Kommunen er organisert slik:

- Rådmannen er sjef for administrasjonen i kommunen og har blant annet et overordnet ansvar for virksomhetene, stabene, fellestjenester og overordnet planlegging.
- Rådmannens stab består av informasjonsavdelingen, personalavdelingen og økonomi og ikt-avdelingen, og ledes av henholdsvis informasjonssjef, personalsjef og økonomisjef.
- Rådmannen har sju virksomheter under seg; barn og familie, barnehage, grunnskole, helse- og omsorg, kultur, teknisk og samfunnsutvikling.
- I tillegg er regionkoordinatoren og prosjektansvarlig en del av kommunens organisasjonsstruktur.

Alle virksomhetene driftes av Gran kommune. Noen av virksomhetenes fagområder er imidlertid driftet på en litt annen måte, se note 4.4 interkommunalt samarbeid.

Virksomhets- og stabssjefer har økonomi- og personalansvar i egen virksomhet/stab i h.h.t vedtatte reglement. Det er prinsippet om fullført saksbehandling som gjelder.

Tjenester som utføres i egne selskaper/foretak/andre organisasjoner:

- Renovasjon utføres av eget interkommunalt selskap Hadeland og Ringerike avfallsselskap AS (HRA AS)
- Oversikt over interkommunalt samarbeid er vist i egen note

5.3 Spesifikasjon av vesentlige poster og transaksjoner i regnskapet.

Driftsregnskap:

Ressurskrevende tjenester.

Det er inntektsført et krav til staten for ressurskrevende tjenester på 29,5 mill kr.

Tilskudd til ikke kommunale barnehager:

I 2016 ble det utgiftsført 44,1 mill kr i tilskudd til ikke kommunale barnehager. I 2015 var tilskuddet 41,8 mill kr.

Kjøp av plasser til heldøgns pleie:

Det ble i 2016 kjøpt plasser til heldøgns pleie for 21,2 mill kr. I 2015 ble det kjøpt plasser for 18,9 mill kr.

Twistesak vedrørende økonomisk oppgjør for pasienter tilhørende andre kommuner.

Fylkesmannen i Oppland fattet 13. juli 2016 vedtak i denne saken som har pågått siden 2011. Gran kommune fikk ikke medhold i saken.

Gran kommune hadde en utestående fordring på 8,9 mill kr på de berørte kommunene. Kommunestyret vedtok i sak K-sak 96/16 å bevilge midlene fra disposisjonsfond til dekning av tapet.

Gran kommune mottok i 2016 0,35 mill kr i ekstraordinære skjønnsmidler fra Fylkesmannen med bakgrunn i saken.

Investeringsregnskap:

Omsorgsboliger i Markadompa:

Det er utgiftsført 40,9 mill kr i prosjektet i 2016. Byggeprosjektet består av 2 frittstående bygg med 8 boenheter i hvert bygg.

Fagerlund barnehage (ny kommunal barnehage):

Det er utgiftsført 35,2 mill kr i prosjektet for 2016. Barnehage skal i rom for 120 plasser.

Brandbu barneskole:

Det er utgiftsført 33,9 mill kr i prosjektet for 2016. Skolen ble tatt i bruk høsten 2016 dimensjonert for 350 elever.

5.4 Anleggsmidler.

Anl.m. gruppe	Avskr.tid	Avskr. sats	Eiendeler
Gruppe 1	5 år	20 %	EDB-utstyr, kontormaskiner og lignende.
Gruppe 2	10 år	10 %	Anleggsmaskiner, maskiner, inventar og utstyr, verktøy og transportmidler og lignende.
Gruppe 3	20 år	5 %	Brannbiler, parkeringsplasser, trafikklys, tekniske anlegg (VAR), renseanlegg, pumpestasjoner, forbrenningsanlegg og lignende.
Gruppe 4	40 år	2,5 %	Boliger, skoler, barnehager, idrettshaller, veier og ledningsnett og lignende.
Gruppe 5	50 år	2 %	Forretningsbygg, lagerbygg, administrasjonsbygg, sykehjem og andre institusjoner, kulturbygg, brannstasjoner og lignende

(Beløp i 1000 kr)		Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4	Gruppe 5	
Anskaffelseskost pr. 1.1.	A-B	33 100	60 586	55 306	1 045 961	220 366	1 415 319
Tilgang i året		981	9 977	5 480	161 423	10 421	188 282
Avgang i året							
Anskaffelseskost pr 31.12.	A	34 081	70 563	60 786	1 207 384	230 787	1 603 601
Akkumulerte ordinære avskrivninger pr 1.1.		26 621	36 199	21 936	248 448	69 122	402 326
Årets ordinære avskrivninger		2 254	3 754	2 455	25 549	4 296	38 308
Nedskrivninger					2 234		
Akkumulerte nedskrivninger og avskrivninger pr 31.12.	B	28 875	39 953	24 391	276 231	73 418	442 868
Bokført verdi	A-B	5 206	30 610	36 395	931 153	157 369	1 160 733
Balanskonto 2249900 - 2299941 med unntak av 2279900 - tomter.							

5.5 Investeringsprosjekter 2016 med finansiering.

Veilederen for investeringer presiserer at finansiering av investeringer vises i skjema 2A. Denne noten er ikke pliktig men legges fram for å vise noe mere detaljer enn det som framkommer i skjema 2A. Notene viser hvordan investeringsprosjektene er finansiert i 2015. Kravet til finansiering av investeringsprosjekter er ikke knyttet til hvert enkelt prosjekt. Finansieringskildene i skjema 2A er finansiering av alle investeringsprosjekter i året. Finansieringen skal dekke prosjektetenes bruk av midler opp til samlet budsjettert bruk av midler uavhengig av om enkeltprosjekter har merforbruk. Bruk av /avsetning av bundne midler, lånemidler knyttet til startlån, tilskudd/refusjon fra eksterne (f.eks. Husbanken) og spesielle bevilgninger (f.eks. GIL-parken) er knyttet til enkeltprosjekter og vist i oversikten nedenfor. Avvik mellom budsjett og regnskap for hvert enkelt prosjekt er kommentert i årsberetningen.

		Regnskapsført	Avsatt til	Bruk av	Refusjon	Salgsinnt.	Adm	Lånemidler	Gjenstående
	Prosjekt:	brutto utgift	bundne fond	bundne fond	tilskudd		overf.drift	spes. prosjekt	å finansiere
601	Bjerke boligfelt del 2	903 450,00							903 450,00
603	Inventar og utstyr mm ny barnehage	156 569,10					-126 000,00		30 569,10
606	Nytt sykehjem og omsorgsboliger Skjervum	1 872 998,31							1 872 998,31
607	Mohagen vest	141 159,25				-52 400,00			88 759,25
608	Lukking brannavvik kommunale bygg og kirker	5 561 081,14							5 561 081,14
609	Salg av vegrett					-500 000,00			-500 000,00
612	"Ny base" Markatun	9 921,88							9 921,88
613	Marka helse og omsorgssenter - forprosjekt	200 577,00							200 577,00
617	Lygna hyttefelt del 3	2 700 000,00	4 131 107,12		-6 812 800,00		-18 307,12		0,00
618	Granumstranda		1 699 500,00		-1 699 500,00				-
620	Salg av tomter	9 188,00							9 188,00
674	Formidlingslån	16 902 953,44	258 304,11	-102 024,43	-4 022 182,47			-12 263 000,00	774 050,65
687	Gran sentrum		16 226,62				-16 226,62		-
710	Aksjer	2 780 637,00							2 780 637,00
751	Utbygging Trintom	12 742,50							12 742,50
803	Digital kino	-122 981,10							-122 981,10
808	Nytt idrettsanlegg Brandbu	300 279,13							300 279,13
834	Klokkerlåven, grunnforhold mv.	510,63							510,63
866	Gang og sykkeveg Stollinna, fra Dahlsveg til Brænden auto	1 976 364,90				-494 704,00			1 481 660,90
901	IKT sentralt	466 809,76							466 809,76
904	IKT skole	515 929,75							515 929,75
910	Inventar og utstyr - Pleie og omsorg	522 375,00							522 375,00
914	Gran sentrum - gang/sykkelveger etc		4 443,35				-4 443,35		-
915	Veger - asfaltering	1 673 016,00							1 673 016,00
916	Utvikling av Mohagen sør	685 825,00							685 825,00
917	Utskifting av maskiner/bilder	1 314 937,50							1 314 937,50
918	Trafikksikring	1 141 616,87							1 141 616,87
919	V/A - Videreføring Gran - Brandbu	29 393,99							29 393,99
921	V/A - Ledningsanlegg til Paulsrud høydebasseng	274 366,00							274 366,00
923	V/A - Slutføring Emseområdet	254 260,00							254 260,00
941	V/A - Alfa - Marka - Sterud	7 887 493,87				-710 100,00			7 177 393,87

	Regnskapsført	Avsatt til	Bruk av	Refusjon	Salgsinnt.	Adm	Lånemidler	Gjenstående
Prosjekt:	brutto utgift	bundne fond	bundne fond	tilskudd		overf.drift	spes. prosjekt	å finansiere
950 Ny kommunal barnehage	35 210 742,18			-350 000,00				34 860 742,18
951 Granvang - Tilpasning til kulturskoledrift	1 241 141,46							1 241 141,46
953 Brandbu sentrum	36 878,30							36 878,30
954 Ny tankbil/mannskapsbil brann	195 747,50							195 747,50
964 Oppgradering/påkostning kommunale bygg	8 158 302,29							8 158 302,29
967 Oppgradering av gatelys	1 000 000,00							1 000 000,00
971 Oppgradering veger	726 994,75							726 994,75
975 Vannforsyning Lygna	4 707 103,52							4 707 103,52
977 Brandbu undomsskole - rehabilitering	10 548 746,13							10 548 746,13
978 Brandbu barneskole - hovedprosjekt	33 851 472,96							33 851 472,96
984 Markadompa - Hoveprosjekt	40 874 944,65			-15 618 608,00				25 256 336,65
986 Tiltakspakke EPC-prosjekter	9 777 205,16			-1 024 958,00				8 752 247,16
989 Reinvesteringer VA-ledningsnett	1 329 035,20							1 329 035,20
990 VA Vann Paulsrud - Moen bedehus	15 795,20							15 795,20
992 VA Fredheim	456 065,00							456 065,00
993 Renovering (lett) Solheim barnehage	183 163,78							183 163,78
995 Lygna hyttefelt	3 196 304,00	96 992,04		-3 292 193,00		-1 103,04		0,00
997 Vegløsning Brandbu barneskole	348 147,00							348 147,00
998 Gangvegstruktur Brandbu barneskole	7 467 375,50							7 467 375,50
999 Arbeidsplasser kulturskolen - møbler	478 569,50			-832 224,00				-353 654,50
Totalt	207 975 209,00	6 206 573,24	-102 024,43	-33 652 465,47	-1 757 204,00	-166 080,13	-12 263 000,00	166 241 008,21

Rest er finansiert på følgende måte:	
Momskompensasjon	32 872 383,42
Bruk av disposisjonsfond	
Bruk av ubundet investeringsfond	2 752 000,00
Bruk av lån	130 616 624,79
Sum	166 241 008,21

5.6 Investeringsoversikt – prosjektene.

Noten viser regnskapsført brutto utgift på investeringsprosjektene. Noten skal vise prosjekter med vesentlige investeringsutgifter. Mindre prosjekter er samlet i en linje. Sumlinjen skal tilsvare sum i skjema 2B og linje "Investering i anleggsmidler" i skjema 2A. I noten er kolonne for budsjett ikke tatt inn etter anbefaling i veileder for investeringer. Avvik mellom budsjett og regnskap på investeringsprosjektene er beskrevet i årsberetningen

Prosjekt	Oppstartsår	Ferdig- stillelse	Regnskap 2015	Regnskap 2016	Sum regnskap	Merknader:
602 - Høydeberedskap/liftsbil	2016			903 450,00	903 450	
606 - Nytt sykehjem og omsorgsboliger	2016			1 872 998,31	1 872 998	
608 - Lukking brannavvik kommunale bygg og kirker	2016	2020		5 561 081,14	5 561 081	
613 - Marka helse og omsorgssenter - forprosjekt	2016			200 577,00	200 577	
617 - Lygnalia hyttefelt, del 3	2016			2 700 000,00	2 700 000	Finansiert ved anleggsbidrag
866 - Gang/sykkelveg Storlinna Dales veg	2014	2016	9 774 724,19	1 976 364,90	11 751 089	
901/904 - IKT sentralt og skole			1 418 405,20	982 739,51	2 401 145	Prosjektene har årlige bevilgninger.
910 - Inventar og utstyr, pleie og omsorg			174 417,40	522 375,00	696 792	Prosjektet har årlige bevilgninger.
915 - Veger - asfaltering				1 673 016,00	1 673 016	Prosjektet har bevilgninger hver 2. år.
916 - Utvikling Mohagen sør			22 766,13	685 825,00	708 591	
917 - Utskifting av maskiner/biler			1 761 519,00	1 314 937,50	3 076 457	Prosjektet har årlige bevilgninger.
918 - Trafikksikring			137 851,30	1 141 616,87	1 279 468	Prosjektet har årlige bevilgninger.
919 - V/A-videreføring Gran-Brandbu	2012	2016	6 593 711,72	29 393,99	6 623 106	
921 - V/A-ledningsanlegg til Paulsruud hb	2012	2016	582 530,80	274 366,00	856 897	
941 - V/A Alfa - Marka - Sterud	2013	2016	10 330 899,70	7 887 493,87	18 218 394	
950 - Ny kommunal barnehage	2013	2016	4 073 988,75	35 210 742,18	39 284 731	
951 - Granvang - tilpasning til kulturskoledrift	2013	2016	3 711 750,22	1 241 141,46	4 952 892	
954 - Ny tankbil/mannskapsbil brann	2014	2016	1 966 511,25	195 747,50	2 162 259	
964 - Opprustning/påkostning kommunale bygg			3 641 139,01	8 158 302,29	11 799 441	Prosjektet har årlige bevilgninger.
967 - Oppgradering av gateløys	2014	2017	1 991 253,00	1 000 000,00	2 991 253	
971 - Oppgradering veger			1 204 417,84	726 994,75	1 931 413	Prosjektet har årlige bevilgninger.
975 - Vannforsyning Lygna	2015	2016	220 749,00	4 707 103,52	4 927 853	
977 - Brandbu ungdomsskole - rehabilitering	2015	2017	1 464 516,94	10 548 746,13	12 013 263	
978 - Brandbu barneskole - Hovedprosjekt	2014	2016	109 158 390,30	33 851 472,96	143 009 863	
984 - Markadumpa - Hovedprosjekt	2014	2016	10 958 759,80	40 874 944,65	51 833 704	
986 - Tiltakspakke EPC	2015	2017	8 904 339,74	9 777 205,16	18 681 545	
989 - Reinvesteringer VA - ledningsnett			1 850 196,60	1 329 035,20	3 179 232	Løpende prosjekt
992 - VA Fredheim	2015	2020	57 915,10	456 065,00	513 980	
995 - Lygnalia hyttefelt	2014	2017	9 864 000,00	3 196 304,00	13 060 304	Finansiert ved anleggsbidrag
998 - Ganvegstruktur Brandbu barneskole	2016	2016		7 467 375,50	7 467 376	
Sum mindre/avsluttede investeringsprosjekter			21 100 398,65	1 824 203,17	22 924 602	
Sum investering i anleggsmidler			210 965 151,64	188 291 618,56	399 256 770	

5.7 Prosjektregnskap investeringer.

	Tallene i tabellen er i hele tusen	Gjeldende prosjekt- ramme	Sum tidl. års regnskap	Regnskap 2016, pr 31.12	Totalt prosjekt- regnskap	Gjenstående prosjektramme pr 31.12.2016	Merknad
608	Lukking brannavvik kommunale bygg og kirker	8 000		5 561	5 561	2 439	
751	Utbygging Trintom	92 500	92 887	13	92 899	(399)	Tidligere års merforbruk er finansiert i årsoppgjør.
808	Nytt idrettsanlegg Brandbu	29 576	31 510		31 510	(1 934)	Tidligere års merforbruk er finansiert i årsoppgjør.
808	Nytt idrettsanlegg Brandbu	1 150	471	300	771	379	Ny bevilgning i K-sak 90/14.
834	Klokkerlåven	1 650	1 249	1	1 250	400	Inndratt kr 500' i rebudsj. sak , del 2, jf K-sak 59/16.
866	Gang og sykkelveg Storlinna fra Dales veg	7 774	10 404	1 482	11 886	(4 112)	Tidligere års merforbruk er finansiert i årsoppgjør.
916	Utvikling Mohagen sør	3 238	1 432	686	2 118	1 120	Overført 1,5 mill kr til P607 Mohagen Vest, jf K-sak 30/16 og inndratt 3 mill kr, rebudsj. del 2 K-sak 59/16
607	Utvikling Mohagen vest	1 500		141	141	1 359	
919	V/A - Videreføring Gran - Brandbu	35 000	43 951	29	43 981	(8 981)	Vedtatt ramme 2. tertial 2012, 40,5 mill kr i øk.plan perioden. Sees i sammen-heng med 974 og 975
974	V/A - Pumpestasjon Granum	2 000	0		0	2 000	Se prosjekt 919
975	V/A - Vannforsyning Lygna (budsjett)	4 000	0		-	4 000	Se prosjekt 919
920	V/A - Sonevanmålere/lekkasjekontroll	4 240	2 235		2 235	2 005	Inndratt kr 410', jr K-sak 59/16
921	V/A - Ledningsanlegg til Paulsrud høydebasseng	5 100	5 635	274	5 909	(809)	Tidligere års merforbruk er finansiert i årsoppgjør.
922	V/A - Etablering av kriseforsyning	5 000	1 664		1 664	3 336	
923	V/A - Slutføring Emseområdet	11 000	10 777	254	11 032	(32)	
941	V/A - Alfa - Marka - Sterud - Brandbu rensesanlegg	20 250	15 559	7 177	22 736	(2 486)	
949	Skjervum H/O-senter - helsehus Gran	3 000	3 644		3 644	(644)	
606	Nytt sykehjem og omsorgsboliger	315 750	0	1 873	1 873	313 877	Prosjektramme fra vedtatt økonomiplan 2017-2020 310 mill kr, i tillegg 6 mill kr i 2016, der imidlertid kr 250' ble overført P 613 Marka helse- og omsorgssenter, jf K-sak 111/16
613	Marka helse og omsorgssenter - forprosjekt	250		201	201	49	250' ble overført fra P 606 til forprosjekt i 2016, jf K-sak 111/16. For øvrig 100 mill kr i vedtatt økonomiplan 2017-2020 (2019 og 2020)
950	Ny kommunal barnehage	38 000	4 707	34 861	39 567	-1 567	K-sak 124/14 ramme 29 mill kr + K-sak 79/15 8 mill kr
951	Granvang- tilpasning til kulturskoledrift	5 000	4 039	1 241	5 280	(280)	
953	Brandbu sentrum - sentrumsutvikling	225	0	37	37	188	
963	Kommunehus Granavollen	700	436		436	264	
964	Oppgradering/påkostning kommunale bygg	9 538	6 031	8 158	14 190	(4 651)	Benyttet kr 386 607 til å dekke merforbruk P 751 Trintom, jf K-sak 59/16
966	Vognskjul og utbedring Bjonerua barnehage	500	0		-	500	
967	Oppgradering gatelys	3 000	2 137	1 000	3 137	(137)	
971	Oppgradering veger	3 000	2 161	727	2 888	112	Mindreforbruk i 2014 på 44' finansierte andre prosjekt.
975	V/A - Vannforsyning Lygna	4 000	221	4 707	4 928	(928)	
977	Brandbu ungdomskole - rehabilitering	73 965	1 465	10 549	12 013	61 951	Prosjektramme fra vedtatt budsjett 2017 er 54, 5 mill kr, + 9 mill kr overført fra 2016, jf K-sak 112/16.
978	Brandbu barneskole - hovedprosjekt	161 000	115 939	33 851	149 791	11 209	K-sak 71/14 vedtatt ramme 164 mill kr. Budsjettet/prosjektramme nedjustert med 3 mill kr pga mindreforbruk i 2. tertial 2016, jf K-sak 112/16.
982	Glasslåven	4 500	4 500		4 500	-	
983	Nøkkelhånteringssystem i hjemmetjenesten	1 500	0		-	1 500	
984	Markadompa - hovedprosjekt	56 000	11 329	40 875	52 204	3 796	K-sak 80/14 vedtatt ramme 56 mill kr.
985	Kjøp, utvikling og salg av boligtomter	3 000	0		-	3 000	
986	Tiltakspakke EPC prosjekter	26 286	8 904	9 777	18 682	7 604	
989	Reinvesteringer VA-ledningsnett	8 000	1 850	1 329	3 179	4 821	4 mill kr overført til 2017, jf K-sak 112/16.
990	V/A - Vann Paulsrud - Moen bedehus	4 500	0	16	16	4 484	4 mill kr overført til 2017, jf K-sak 112/16.
991	V/A Lygna skisenter	6 000	5 586	0	5 586	414	
992	VA - Fredheim	11 000	58	456	514	10 486	8 mill kr overført til 2017, jf K-sak 112/16.
998	Gangvegstruktur Brandbu	7 800		6 635	6 635	1 165	2 mill kr overført til 2017, jf K-sak 112/16.

5.8 Finansielle omløpsmidler.

Beløpene i tabellen er i hele tusen.

Aktiva klasse	Markedsverdi pr. 01.01.16	Endring i verdi - resultatført	Bokført verdi pr 31.12.16	Anskaffelseskost
Klp, pengemarkedsfond	29 850	691	30 541	20 000
DnB, pengemarkedsfond	29 479	576	30 055	20 000
Sum	59 329	1 267	60 596	40 000

Balanskonto 2183102 viser KLP kapitalforvaltning.

Balanskonto 2183101 viser DNB Nor.

5.9 Langsiktig gjeld og avdrag.

Langsiktig lånegjeld:

Tekst	Regnskap 2016	Regnskap 2015	Gjenv. løpetid	Opptaksår
Kommunens samlede lånegjeld	851 317	754 174		
Fordelt på følgende kreditorer og type rente:				
Husbanken, investering, flyt 0,51	1 733	2 065	5 år	1991-1992
Husbanken, Startlån fastr. fra 1,99-2,58%	10 764	19 927	12-21 år	2003-2016
Husbanken, Startlån, flyt 1,95 % - 2,29 %	55 397	40 874	11-30	
KLP, flyt/NIBOR 1,90 % %	11 471	14 552	2	2004-2005
KLP, fast 1,70 % - 2,26 %	264 954	274 336	27-28	2013-2014
Kommunalbanken, flyt/NIBOR 1,80 % - 1,91 %	319 053	113 683	14-28	2003-2016
Kommunalbanken fast 1,90 % - 3,02 %	162 036	256 904	19-26	
Sp1, Gran, konsernavtale 2,61 %	2 774	6 333	2	2005
DnB Nor, flytende 1,2 %	23 134	25 500	10	2005-2006

Beløpene i tabellen er i hele tusen.

Det er i regnskapsåret utgiftsført avdrag på lånegjeld med til sammen kr 41 545 201 (driftsregnskapet). Minste lovlig avdrag etter KL§50 nr. 7 utgjør kr 26 051 014 etter "kontrollgrensemodellen" og kr 22 604 364 etter "regnearkmodellen".

Det er i 2016 tatt opp lån til investeringer med kr 133 328 000 og lån til videreformidling kr 10 000 000.

Lånegjeld fordelt på selvkostområdene, lån knyttet til startlån og lån knyttet til områder det mottas kompensasjon for:

Tekst	Regnskap 2016	Regnskap 2015
Kommunens samlede lånegjeld	851 317	754 174
1. Andel knyttet til selvkostområdet: vann	101 847	88 647
Andel knyttet til selvkostområdet: avløp	86 347	86 318
2. Andel der det mottas rentekompensasjon:	63 462	65 122
3. Andel der det mottas rente- og avdragskomp:	14 471	15 340
4. Andel knyttet til startlån	66 161	60 801
Samlet gjeld forøvrig	519 028	437 946
Samlet gjeld forøvrig i % av total lånegjeld.	61,0	58,1

Merknad:

1. Investeringer innenfor selvkostområdene som vist i tabellen finansieres fullt ut via gebyrinntekter.
2. Gran kommune har utnyttet rentekompensasjonen for skoleanlegg fullt ut i forhold til tildelt ramme.
3. Rente og avdragskompensasjon omsorgsboliger /sykehjem mottas i henhold til godkjente objekter etter søknad.

Det vil være avvik mellom Gran kommunes nedbetaling av lånegjeld sammenlignet med de områdene som blir kompensert. Statlige beregningsforutsetninger og avskrivningsregler forårsaker dette avviket.

Avdrag på gjeld.

Minimumsavdrag kan beregnes via 2 metoder, regnearkmodell eller kontrollgrense for minimumsavdrag jfr KRD's brev av 25.09.2007.

Kontrollgrensemodellen er en forenklet metode for beregningen der man tar årets avskrivninger delt på verdi pr 01.01 av anleggsmidler u/ tomter, gange med langsiktig gjeld pr 01.01. Årets avskrivninger kr 38 308 171 / 1 012 992 785 verdi anleggsmidler pr 01.01 og gange med lånegjeld pr 01.01 kr 688 873 652. Det gir et minimumsavdrag i 2016 på kr 26 051 014.

Avdrag	Regnskap 2016	Buds (end) 2016	Regnskap 2015
Betalt avdrag	41 545 201	41 546 000	37 439 205
Beregnet minste lovlige avdrag	26 051 014		21 526 071
Differanse	15 494 187		15 913 134
Gran kommune betaler mer avdrag enn kravet i Kommunelovens § 50.7.			

Regnearkmodellen tar utgangspunkt i hver enkelt anleggsgruppe og den enkelte gruppes gjenværende levetid. Anleggsgruppens verdi 01.01 vektet mot sum anleggsmidler og gjenværende levetid. Det gir en faktor - vektet levetid.

Langsiktig gjeld pr 01.01 deles på faktoren for vektet levetid og minimumsavdrag beregnes ut fra dette. Denne beregningsmetoden gir et minimumsavdrag på kr 22 604 364.

	Levetid	Verdi 01.01.2016	Vektet levetid
EDB-utstyr, kontormaskiner o.l	5	6 479 336	0,01838303
Anleggsmaskiner, biler o.l.	10	24 387 255	0,15639360
Brannbiler, teknisk anlegg	20	32 885 937	0,43484145
Boliger, skoler o.l.	40	797 512 757	24,57541152
Adm.bygg sykehjem o.l.	50	151 727 499	5,29022013
Sum uten tomter		1 012 992 785	30,47524974
Ingen avskrivning (tomter)		49 486 272	
Sum		1 062 479 057	30,47524974
Lånegjeld pr. 01.01.2016 eks startlån kr 688 873 652			
Langsiktig gjeld pr 1.01/ vektet levetid			22 604 364

Avdrag	Regnskap 2016	Buds (end) 2016	Regnskap 2015
Betalt avdrag	41 545 201	41 546 000	37 439 205
Beregnet minste lovlige avdrag	22 604 364		18 183 728
Differanse	18 940 837		19 255 477
Gran kommune betaler mer avdrag enn kravet i Kommunelovens § 50.7.			

Modellene gir forskjellige minimumsavdrag. Regnearkmodellen gir lavere krav til minimumsavdrag da denne modellen regner mere nøyaktig gjenværende levetid enn kontrollgrense-metoden. Kontrollgrensen regnes av sum anleggsmidler uten å ta hensyn til de enkelte gruppernes levetid. I budsjettet for 2016 er det vedtatt 30 års avdragstid på nye lån.

Betalte/mottatte avdrag startlån:

Avdrag	Regnskap 2016	Buds (end) 2016	Regnskap 2015
Mottatte avdrag fra videreutlån og forskottinger	3 154 685	3 553 000	2 027 790
Betalte ordinære avdrag lån utlån i investering	2 380 635	3 553 000	3 125 504
Mottatte ekstraordinære avdrag videreutlån	1 641 548		2 937 360
Bruk av avsatte midler forrige år	102 024		669 723
Betalte ekstraordinære avdrag investering	1 485 268		3 505 509
Avsatte midler på bundet investeringsfond	258 304		102 024

Det er betalt kr 774 050 mere i ordinære avdrag enn mottatte ordinære avdrag. Ekstraordinære avdrag skal innbetales eller avsettes til bundet investeringsfond. Ekstraordinære avdrag fra 2015 er innbetalt i 2016. Mottatte ekstraordinære avdrag i 2016 som ikke er innbetalt er avsatt til bundet investeringsfond.

5.10 Strykninger.

Det er ikke gjennomført strykninger i regnskapet for 2016.

5.11 Estimater og tidligere års feil.

Det er ikke ført estimater eller korrigerings av tidligere års feil av vesentlig størrelse.

5.12 Egenkapitalposter.

Mer-/ mindreforbruk drift:

Regnskapsmessig mindreforbruk drift	Regnskap 2016	Budsjett (end) 2016	Regnskap 2015
Tidligere opparbeidet mindreforbruk			1 024 105,70
Årets disponering av mindreforbruk	1 024 105,70	1 024 105,70	
Nytt mindreforbruk i regnskapsåret	1 145 350,41		
Totalt mindreforbruk til disponering	1 145 350,41		

Mer-/ mindreforbruk investering:

Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk investering	Regnskap 2016	Buds (end) 2016	Regnskap 2015
Tidligere opparbeidet udekket			
Årets avsetning til inndekking	0,00	0	0,00
Nytt udekket i regnskapsåret	0,00		
Totalt udekket til inndekking	0,00		
Resterende antall år for inndekking			

Endring i regnskapsprinsipp som påvirker arbeidskapital driftsregnskap:

Prinsippendring	Kostra art/balanse	Regnskap 2016	Regnskap 2015
IB 01.01	2.581	9 813 510,10	9 813 510,10
Prinsippendringer		0,00	0,00
UB 31.12		9 813 510,10	9 813 510,10

Prinsippendringene består av:	
Prinsippendring feriepenger (1992 og 1994)	14 445 436,60
Prinsippendring renter (2001)	1 479 987,50
Prinsippendring materialbeholdning (2001)	1 720,00
Prinsippendring momskompensasjon (1999)	-791 634,00
Prinsippendring ressurskrevende brukere (2008)	-5 322 000,00
UB 31.12	9 813 510,10

5.13 Vesentlige forpliktelser.

Type avtale	Regnskap 2016	Regnskap 2015
Leasingavtale transportmidler:	2 447 256	2 439 480
Leiekontrakt lokaler:		
Skole:		
Bjoneroa kulturhus, netto	882 487	856 368
Kultur:		
Oppland fylkeskommune (HVS) Kultursalen	380 285	378 448
Oppland fylkeskommune (HVS) Idrettshall	726 328	709 856
Oppland fylkeskommune (HVS) Bibliotek	554 400	554 400
Centrumsgården Brandbu - Bibliotek	275 223	200 730
NAV:		
Eiendomskostnader Nav: NAV Oppland er leietaker, Gran betalte 43 % i 2016 og 47 % i 2015 for deretter å kreve Lunner 40 % av denne delen.	288 053	358 498
Helse:		
Gran helsesenter – leier ut 2015 – helsesøster inkl renhold for 2015	Utgått	174 526
Nødetatsbygg:		
Tronrud Eiendom AS: - Brann og redning, netto. Utløper i 2038.	1 468 322 (*)	1 486 082 (*)
Tronrud Eiendom AS: Legevakt, netto. Utløper i 2038.	509 426 (*)	Ikke med
Faste driftsavtaler:		
Leger	6 050 711	5 804 833
Fysioterapeuter	3 677 724	3 562 098
Brandbu legegruppe (turnuskandidat)	762 678	815 856
Samferdsel:		
Medfinansiering av Servicebuss-ruter i Gran kommune	844 008	837 818

(*) I IS-samarbeid med Lunner kommune dekkes 40 % av leieutgiftene, dette beløpet er da 60 % tilhørende Gran.

5.14 Selvkosttjenester.

I oversiktene er tallene i kolonnen budsjett 2016 hentet fra selvkostberegninger som ble laget i budsjettarbeidet for 2016. Tallene kan ikke leses direkte ut fra budsjettdokumenter for 2016.

Selvkostområde avløp:	Regnskap 2016	Buds (end) 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014	Regnskap 2013	Regnskap 2012
Direkte driftsutgifter	15 305 370	15 595 122	15 690 844	13 418 925	12 863 507	12 894 698
Herav kapitalutgifter hos ekstern produsent						
Henførbare indirekte driftsutgifter	319 391	396 223	292 743	388 416	880 564	417 867
Korrigerings henførbare indirekte driftsutgifter				-386 241		
Kalkulatorisk rentekostnad	1 366 513	1 753 612	1 592 325	1 857 532	1 512 181	1 339 749
Kalkulatoriske avskrivninger	3 417 702	3 482 071	3 106 992	2 452 318	2 367 425	2 238 060
Andre inntekter	-14 974		-221 703	-28 928	-32 951	-106 915
Gebyrgrunnlag	20 394 002	21 227 028	20 461 201	17 702 022	17 590 726	16 783 459
Gebyrintekter	20 153 654	18 580 274	19 791 643	18 820 007	19 739 799	17 927 506
Årets finansielle resultat	-240 348	-2 646 754	-669 558	1 117 985	2 149 073	1 144 047
Avsetning til selvkostfond og dekning av framført underskudd				1 117 985	2 149 073	1 144 047
Bruk av selvkostfond	240 348	2 646 754	669 558			
Kontrollsum					0	0
Saldo selvkostfond pr 1.01	7 959 019	7 959 019	8 470 739	7 146 043	4 841 382	3 594 973
Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd	132 006		157 838	206 711	155 588	102 362
Saldo selvkostfond pr 31.12	7 850 677	5 312 265	7 959 019	8 470 739	7 146 043	4 841 382
Nøkkeltall:						
Årets finansielle dekningsgrad i %	99	88	97	106	112	107
Årets selvkostgrad i %	100	100	100	100	100	100
Nøkkeltall:						
Kalkylerente	1,68 %	1,91 %	1,94 %	2,68 %	2,63 %	2,44 %

Selvkostberegning for avløp viser et merforbruk på 240 348 kr i 2016 som dekkes ved bruk av fond. Renter 132 006 kr er avsatt på fond 2519951. Saldo pr 31.12 er 7 850 677 kr.

	Regnskap 2016	Buds (end) 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014	Regnskap 2013	Regnskap 2012
Selvkostområde vann:						
Direkte driftsutgifter	11 347 964	11 555 761	11 515 499	11 074 709	10 493 318	8 514 366
Herav kapitalutgifter hos ekstern produsent						
Henførbare indirekte driftsutgifter	321 197	409 225	272 362	404 153	788 929	428 471
Korrigerings henførbare indirekte driftsutgifter				-308 810		
Kalkulatorisk rentekostnad	1 593 422	1 768 560	1 611 099	1 763 096	1 286 542	1 023 966
Kalkulatoriske avskrivninger	2 864 898	3 067 200	2 576 297	2 090 254	1 904 768	1 680 045
Andre inntekter	-18 130		-148 224	-18 861	-31 805	-26 457
Gebyrgrunnlag	16 109 351	16 800 746	15 827 033	15 004 541	14 441 752	11 620 391
Gebyrinntekter	19 293 783	16 885 104	15 700 027	13 791 680	13 858 765	12 037 849
Årets finansielle resultat	3 184 432	84 358	-127 006	-1 212 861	-582 987	417 458
Avsetning til selvkostfond og dekning av framført underskudd	474 496	84 358				417 458
Bruk av selvkostfond		-		873 193	582 987	
Kontrollsum	2 709 936	-	(127 006)	(339 668)	0	0
Saldo selvkostfond pr 1.01		(0)		866 223	1 419 543	973 246
Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd	18 822	-	(7 822)	6 970	29 667	28 839
Saldo selvkostfond pr 31.12	2 728 758	-	-	(0)	866 223	1 419 543
Nøkkeltall:						
Årets finansielle dekningsgrad i %	120	101	99	92	96	104
Årets selvkostgrad i %	100	100	99	98	100	100
Nøkkeltall:						
Kalkylerente	1,68 %	1,91 %	1,94 %	2,68 %	2,63 %	2,44 %

Selvkostberegning for vann i 2016 viser et mindreforbruk på 3 184 432 kr. Merforbruk fra 2014 og 2015 inkl renter 474 496 kr dekkes av mindreforbruket før avsetning til fond. Renter på 18 822 kr er avsatt til fondet. Saldo pr 31.12.2016 er 2 728 758 kr.

	Regnskap 2016	Buds (end) 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014	Regnskap 2013	Regnskap 2012
Selvkostområde septikk:						
Direkte driftsutgifter	2 856 188	3 404 503	4 426 480	2 651 782	4 456 204	3 199 691
Herav kapitalutgifter hos ekstern produsent						
Henførbare indirekte driftsutgifter	114 761	114 626	115 540	108 814	232 863	104 467
Korrigerings henførbare indirekte driftsutgifter				-111 404		
Kalkulatorisk rentekostnad						
Kalkulatoriske avskrivninger						
Andre inntekter	-13 230		-20 424		-80 783	-311 465
Gebyrgrunnlag	2 957 719	3 519 129	4 521 596	2 649 192	4 608 284	2 992 693
Gebyrinntekter	3 985 954	3 199 919	3 747 421	3 617 631	3 813 397	3 792 776
Årets finansielle resultat	1 028 235	(319 210)	-774 175	968 439	-794 887	800 083
Avsetning til selvkostfond og dekning av framført underskudd	1 028 235			968 439		800 083
Avsetning til selvkostfond som følge av tidligere års feil inkl renter				1 052 938		
Bruk av selvkostfond			774 175		794 887	
Kontrollsum		(319 210)	-	-	-	-
Saldo selvkostfond pr 1.01	1 787 310	1 787 310	2 520 124	473 065	1 245 645	426 073
Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd	38 756	12 641	41 381	25 682	22 307	19 489
Saldo selvkostfond pr 31.12	2 854 301	1 799 951	1 787 310	2 520 124	473 065	1 245 645
Nøkkeltall:						
Årets finansielle dekningsgrad i %	135	91	83	137	83	127
Årets selvkostgrad i %	100	91	100	100	100	100
Nøkkeltall:						
Kalkylerente	1,68 %	1,91 %	1,94 %	2,68 %	2,63 %	2,44 %

Septikk viser et mindreforbruk på 1 028 235 kr i 2016. Renter på 38 756 kr er avsatt til fond. Saldo pr 31.12 er 2 854 301 kr.

I K-sak 134/15 ble det enstemmig vedtatt 100% selvfinansiering av feietjenesten.

Selvkostområde Feiing	Regnskap 2016	Buds (end) 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014	Regnskap 2013	Regnskap 2012
Direkte driftsutgifter	3 288 363	3 328 918	3 418 558	3 213 928	2 933 369	2 906 984
Herav kapitalutgifter hos ekstern produsent						
Henførbare indirekte driftsutgifter	219 546	339 918	141 562	325 489	300 281	225 340
Korrigering henførbare indirekte driftsutgifter				(75 740)		
Kalkulatorisk rentekostnad	5 376		8 372	13 573	15 290	9 052
Kalkulatoriske avskrivninger	74 903		74 903	74 903	74 903	46 378
Andre inntekter	1 547 045	278 800	1 631 519	1 361 183	1 355 060	1 212 404
Gebyrgrunnlag	2 041 143	3 390 036	2 011 876	2 190 970	1 968 782	1 975 350
Gebyrinntekter	2 223 026	3 400 585	1 969 920	1 907 038	1 836 673	1 483 784
Årets finansielle resultat	181 883	10 549	-41 956	-283 932	-132 110	-491 566
Avsetning til selvkostfond og dekning av framført underskudd	181 883					
Avsetning til selvkostfond som følge av tidligere års feil inkl renter						
Bruk av selvkostfond						
Kontrollsum	0					
Saldo selvkostfond pr 1.01	0					
Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd	1 531					
Saldo selvkostfond pr 31.12	183 414					
Nøkkeltall:						
Årets finansielle dekningsgrad i %	109	100	98	87	93	75
Kalkylerente i %	1,68	1,91	1,94	2,68	2,63	2,44

Selvkostberegningen for feiing viser et mindreforbruk, dette inkludert renter er avsatt til bundet fond med 183 414 kr.

For områdene plansaksbehandling (kostrafunksjon 301), byggesaksbehandling og eierseksjonering (kostrafunksjon 302) og kart og oppmåling (kostrafunksjon 303) har tidligere alle utgifter og inntekter knyttet til kostrafunksjonene inngått i selvkostberegningene. Fra regnskap 2014 er dette endret slik at det er kun de delene som omfattes av selvkostbegrepet det er gjort beregninger på ihht ny selvkostveileder.

I K-sak 135/15 ble det vedtatt full kostnadsdekning for tjenestene private planer, bygge, dele og seksjoneringsaker og kart og oppmåling.

Selvkostområde plansaksbehandling:	Regnskap 2016	Buds (end) 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014	Regnskap 2013	Regnskap 2012
Direkte driftsutgifter	1 811 029	1 308 450	1 580 997	1 405 719	3 634 259	4 571 209
Herav kapitalutgifter hos ekstern produsent						
Henførbare indirekte driftsutgifter	31 913	42 184	20 370	42 670	256 373	129 661
Korrigerende henførbare indirekte driftsutgifter				(95 737)		
Kalkulatorisk rentekostnad						7 749
Kalkulatoriske avskrivninger						93 501
Andre inntekter	193 366		413 731	170 188	363 983	271 632
Gebyrgrunnlag	1 649 576	1 350 634	1 187 636	1 182 464	3 526 649	4 530 488
Gebyrinntekter	302 500	1 350 634	133 600	304 200	530 411	423 002
Årets finansielle resultat	-1 347 076	0	-1 054 036	-878 264	-2 996 238	-4 107 486
Nøkkeltall:						
Årets finansielle dekningsgrad i %	18	100	11	26	15	9
Kalkylerente i %	1,68	1,91	1,94	2,68	2,63	2,44

Dekningsgraden viser at gebyrinntektene dekker 18% av utgiftene.

Selvkostområde byggesak og eierseksjonering:	Regnskap 2016	Buds (end) 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014	Regnskap 2013	Regnskap 2012
Direkte driftsutgifter	4 529 876	3 713 499	3 465 763	3 810 327	2 228 043	2 606 671
Herav kapitalutgifter hos ekstern produsent						
Henførbare indirekte driftsutgifter	175 822	224 976	95 196	228 846	176 369	101 034
Korrigerende henførbare indirekte driftsutgifter				(55 353)		
Kalkulatorisk rentekostnad		2 606				
Kalkulatoriske avskrivninger		59 879				
Andre inntekter	744 707		153 744	1 288 002	19 765	42 733
Gebyrgrunnlag	3 960 991	4 000 960	3 407 215	2 695 818	2 384 647	2 664 972
Gebyrinntekter	3 859 762	4 000 960	2 964 534	2 064 191	2 348 405	2 090 548
Årets finansielle resultat	-101 229	0	-442 681	-631 627	-36 242	-574 424
Nøkkeltall:						
Årets finansielle dekningsgrad i %	97	100	87	77	98	78
Kalkylerente i %	1,68	1,91	1,94	2,68	2,63	2,44

Selvkostberegningen for byggesak og eierseksjonering inneholder fra 2014 utgifter og inntekter til saksbehandling av utslippstillatelser etter forurensningsloven. Utgifter til denne type tjenester har tidligere inngått i selvkostberegningen for septikk. Dekningsgraden viser at gebyrinntektene dekker 97% av utgiftene.

Selvkostområde kart og oppmåling:	Regnskap 2016	Buds (end) 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014	Regnskap 2013	Regnskap 2012
Direkte driftsutgifter	2 144 760	1 007 527	1 463 905	1 087 480	2 808 983	2 255 019
Herav kapitalutgifter hos ekstern produsent						
Henførbare indirekte driftsutgifter	79 702	49 475	23 372	50 832	189 492	98 614
Korrigerende henførbare indirekte driftsutgifter				(76 217)		
Kalkulatorisk rentekostnad		1 936	2 908	4 412	11 718	3 004
Kalkulatoriske avskrivninger		44 481	52 623	39 932	268 212	100 000
Andre inntekter	147		303 472	42 365	285 841	162 216
Gebyrgrunnlag	2 224 315	1 103 419	1 239 336	1 064 074	2 992 564	2 294 421
Gebyrinntekter	2 365 056	1 103 419	1 170 434	884 228	1 562 896	1 448 116
Årets finansielle resultat	140 741	0	-68 902	-179 846	-1 429 668	-846 305
Avsetning til selvkostfond og dekning av framført underskudd	140 741					
Avsetning til selvkostfond som følge av tidligere års feil inkl renter						
Bruk av selvkostfond						
Kontrollsum	0					
Saldo selvkostfond pr 1.01	0					
Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd	1 185					
Saldo selvkostfond pr 31.12	141 926					
Nøkkeltall:						
Årets finansielle dekningsgrad i %	106	100	94	83	52	63
Kalkylerente i %	1,68	1,91	1,94	2,68	2,63	2,44

Selvkostberegningen viser et mindreforbruk på 140 741 kr. Dette sammen med renter på 1 185 kr er avsatt til bundet fond.

Kontrollgebyr for avsløpanlegg jfr §4 lokal forskrift :	Regnskap 2016	Buds (end) 2016	Regnskap 2015
Direkte driftsutgifter	671 515	705 000	535 719
Herav kapitalutgifter hos ekstern produsent			
Henførbare indirekte driftsutgifter	19 673		22 765
Kalkulatorisk rentekostnad			
Kalkulatoriske avskrivninger			
Andre inntekter	332 916		(19 085)
Gebyrgrunnlag	358 272	705 000	577 569
Gebyrinntekter	641 955	705 000	659 985
Årets finansielle resultat	283 683	0	82 416
Avsetning til selvkostfond og dekning av framført underskudd	283 683		82 416
Avsetning til selvkostfond som følge av tidligere års feil inkl renter			
Bruk av selvkostfond			
Kontrollsum	0		
Saldo selvkostfond pr 1.01	83 216		
Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd	3 790		800
Saldo selvkostfond pr 31.12	370 689		83 216
Nøkkeltall:			
Årets finansielle dekningsgrad i %	179	100	114
Kalkylerente i %	1,68	1,91	1,94

I henhold til §4 i lokal forskrift er kontrollgebyret selvkostberegnet. Beregningen viser et mindreforbruk på 283 683 kr dette sammen med renter på 3 790 kr er avsatt til bundet fond. Saldo pr 31.12.2016 er 370 689 kr.

Selvkostområde	Regnskap 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014	Regnskap 2013	Regnskap 2012
RENOVASJON					
Brukerbetalinger/salgsinntekt	16 193 000	15 466 045	15 168 554	14 881 865	15 099 335
Direkte kostnader	15 047 000	16 031 963	14 640 254	14 498 142	14 584 068
Indirekte kostnader					
Netto kapitalkostnader	1 642 000	159 461	263 113	228 811	249 858
Overskudd/Underskudd	-496 000	-725 379	265 187	154 912	265 409
Selvkostandel før bruk av fond	97	96	102	101	102
Disponering til/fra bundet selvkostfond					
Renovasjonstjenesten utføres av HRA AS. HRA AS skiller ut monopoldelen (selvkost) fra det øvrige regnskapet og har et mellomværende med kommunene knyttet til akkumulert over-/underskudd i monopoldelen. Mellomværendet godskrives/belastes rente. Tallene revideres av HRA's revisjon.					
Overskudd selvkost pr. 01.01.2016					9 477,00
Underskudd 2016					(496 000,00)
Renter selvkost 2016					4 000,00
Underskudd selvkost pr. 31.12.2016					(482 523,00)

5.15 Årsverk, likestilling.

Tekst	Regnskapsåret	Regnskapsåret	Regnskapsåret	Regnskapsåret	Regnskapsåret
	2016	2015	2014	2013	2012
Antall årsverk	877	887	867	864	872
Antall ansatte	1089	1124	1105	1120	1142
Antall kvinner	854	879	868	882	900
% andel kvinner	78 %	78 %	79 %	79 %	79 %
Antall menn	235	245	237	238	242
% andel menn	22 %	22 %	21 %	21 %	21 %
Antall ledere	70	74	75	74	71
Antall kvinner høyere stillinger	54	57	58	56	50
% andel kvinner i høyere stillinger	77 %	77 %	77 %	76 %	70 %
Antall menn i høyere stillinger	16	17	17	18	21
% andel menn i høyere stillinger	23 %	23 %	23 %	24 %	30 %

Fordeling heltid/deltid

Tekst	Regnskapsåret	Regnskapsåret	Regnskapsåret	Regnskapsåret	Regnskapsåret
	2016	2015	2014	2013	2012
Antall deltidsstillinger	314	309	333,5	334	323
Antall ansatte i deltidsstillinger	533	561	572	590	593
Antall kvinner i deltidsstillinger	436	459	482	485	500
% andel kvinner i deltidsstillinger	82 %	82 %	84 %	82 %	84 %
Antall menn i deltidsstillinger	97	102	90	105	93
% andel menn i deltidsstillinger	18 %	18 %	16 %	18 %	16 %

5.16 Godtgjørelse ledende personer og revisor.

Tekst	Regnskapsåret 2016	Regnskapsåret 2015
Lønn og annen godtgjørelse til adm. sjef inkludert pensjonsavtale	1 178 000	870 000
Lønn og annen godtgjørelse til adm. sjef for verv i kommunal sammenheng (AS, KF, IKS, stiftelser etc.)		
Lønn og annen godtgjørelse til ordfører inkludert pensjonsavtale	861 582	885 491
Lønn og annen godtgjørelse til ordfører for verv i kommunal sammenheng (AS, KF, IKS, stiftelser etc.)		

Tekst	Regnskapsåret 2016	Regnskapsåret 2015
Honorar for regnskapsrevisjon	375 300	418 095
Honorar for andre revisjonsoppgaver	159 300	115 425
Honorar for forvaltningsrevisjon	229 408	255 789
Honorar for selskapskontroll	0	47 235
Bestilte undersøkelser	0	8 200
Møter	44 550	36 290
Totalt	808 558	881 034

5.17 Betingede hendelser etter balansedagen/andre opplysninger til regnskapet.

Stiftelsen Glasslåven.

I K-sak 51/14 ble det bevilget inntil 4,5 mill kr til mellomfinansiering av 2. byggetrinn. Stiftelsen har tilsagn om tilskudd samt at merverdiavgift er forskuttert av Stiftelsen. Mellomfinansiering på 4,5 mill kr vil bli tilbakebetalt i 2017.

5.18 Frikjøp parkeringsplasser.

Nedenfor vises oversikt over frikjøp parkeringsplasser.

	Opparbeidet	Frikjøpt eller innbetalt etter avtale
Gran sentrum:	ca 170	ca 164
Brandbu sentrum:	ca 40	ca 40

Frikjøpsordningen for Gran sentrum er nå opphevet etter eget vedtak.

5.19 FOKSO.

Gran kommune er deltager i et innkjøpssamarbeid i forbindelse med kjøp av forsikringer. 8 kommuner deltar i ordningen som har tilsluttet seg KFF (Kommunalt forsikrings-forum). KFF består av 5 forsikringsordninger som til sammen dekker 33 kommuner.

Ved omleggingen opphører FOKSO's behov for «egenkapital» slik at kommunene får tilbakebetalt sine oppsparte midler.

Gran kommunes «egenkapital» på 575 753 kr er utbetalt fra Gjøvik kommune og inntektsført på 1.1. Fellestjenester i 2016.

	Beholdning 01.01.2016	Bruk av fond 2016	Beholdning 31.12.2016
Gjøvik kommune	1 073 816	84 449	989 367
Gran kommune	617 044	41 292	575 753
Lunner kommune	340 741	23 166	317 575
Jevnaker kommune	304 136	20 503	283 632
N-Land kommune	396 318	24 738	371 581
S-Land kommune	491 021	25 037	465 983
V-Toten kommune	505 720	30 809	474 910
Ø-Toten kommune	659 765	38 661	621 104
Sum	4 388 561	288 655	4 099 906